

मध्यान्ह

राष्ट्रिय दैनिक

इपेपर हेर्न

वर्ष २३, अंक १०० । पृष्ठ ८

Madhyanha National Daily

www.madhyanhadaily.com

ओली र देउवाको चेपुवामा गभर्नर नियुक्ति

अहिले समितिमा अर्थमन्त्री र अधिकारी मात्र छन्, जुन पूर्ण छैन । अब सरकारले यो समिति स्मारेज गरेर अर्को बनाउनुपर्छ अथवा १ जना सदस्य थप्नुपर्छ

निमेष झा/मध्यान्ह

काठमाडौं, २९ वैशाख ।

२६ वैशाखमा बसेको नेपाली कांग्रेसको पदाधिकारी र पूर्वपदाधिकारीको बैठकमा सत्तारूढ नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवालाई पदाधिकारीहरूले प्रश्न गरे- 'नेपाल राष्ट्र बैंकको गभर्नर नियुक्त कहिले गर्नुहुन्छ ?'

देउवाले छोटो जवाफ दिए- 'चाँडै नियुक्ति हुन्छ।' नेपाल राष्ट्र बैंकमा गभर्नर नियुक्तिको काम हिलो भएको पदाधिकारीको गुनासोपछि देउवाको यस्तो जवाफ आएको थियो ।

>>> पृष्ठ २ मा

अन्योलमा नियुक्ति

गभर्नर नियुक्तिमा सिधा राजनीतिक हस्तक्षेप भएपछि नयाँ नियुक्ति प्रक्रिया अन्योलमा छ । केन्द्रीय बैंक नेतृत्वविहीन रहँदा देशको अर्थतन्त्र थप अन्योलमा धकेलिएको छ । आगामी आर्थिक वर्षको बजेट आउन १६ दिन मात्र बाँकी रहँदा सरकारको ढिलासुस्तीले गम्भीर नीतिगत संकट सिर्जना उत्पन्न भएको अर्थविदहरू बताउँछन् ।

>>> पृष्ठ २ मा

संविधान संशोधन

गफमा बिते सरकारका १० महिना

जीवन शर्मा/मध्यान्ह

काठमाडौं, २९ वैशाख ।

संविधानमा अस्पष्ट रहेका कतिपय प्रावधानलाई स्पष्ट पार्न र नसमेटाएका विषय समेटेनेगरी संविधान संशोधनको एजेन्डासहित गठन भएको नेपाली कांग्रेस-नेकपा एमाले गठबन्धन सरकारको १० महिना गफगफमा बितेको छ ।

१७ असार २०८१ मा भएको ७ बुँदे सहमतिअनुसार बनेको एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकारले आफैँले हस्ताक्षर गरेका एजेन्डालाई १० महिनासम्म गफमै सीमित राखेको हो ।

संसद्का प्रमुख २ दल नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेले संविधानका कतिपय

प्रावधान संशोधन गर्न राष्ट्रिय सहमतिको सरकार बनाउने र संविधानलाई अझै नागरिकमैत्री बनाउने एजेन्डा लिएका थिए । तर, अहिलेसम्म संविधान संशोधनको विषयलाई उनीहरूले औपचारिक रूपमा अघि बढाउन सकेका छैनन् ।

संविधानसभाले १० वर्षअघि बनाएको संविधानका कुन-कुन विषय संशोधन गर्ने भन्नेबारेसमेत दलहरू अहिलेसम्म स्पष्ट छैनन् ।

संविधानका कतिपय प्रावधान सुधार गर्नुपर्ने विषय विभिन्न क्षेत्रबाट उठ्दै आए पनि यससम्बन्धी सरकारको तहबाट हुनुपर्ने तदारकता देखिएको छैन । सरकारका पक्षमा दुई तिहाइ नजिक सांसदहरू छन् । नेताहरूले

संविधान संशोधनका लागि कांग्रेस-एमालेबीच भएको संयोजकताअनुसार सबै पक्षसँगको अधिकतम सहमति खोजेर अघि बढ्छौं । सरकारमा रहेका व्यक्तिहरूको इच्छाले नभई सबैको इच्छा बुझेर समाजवाद उन्मुख व्यवस्थासहित संविधान संशोधन हुन्छ

● केपी शर्मा ओली
प्रधानमन्त्री● डा. शेरबहादुर कोइराला
नेता, नेपाली कांग्रेस

यो सरकार जनतालाई भुलभुलैयामा राख्न मात्रै बनेको थिएन तर २ ठूला दल मिलेर बनेको सरकारले आफ्ना एजेन्डालाई कार्यान्वयन गर्न सकेको छैन । संविधान संशोधन, स्थिरता र जनतालाई सुशासन दिने भनेर बनेको सरकार र कांग्रेस पनि सचिपतु जरुरी छ

चाहँदा सरकार बनाउनुपूर्व गरेका सहमति कार्यान्वयन गरेर जाने विषय ठूलो थिएन ।

यद्यपि, उनीहरूले सरकार गठनपछिको १० महिनासम्म संविधान संशोधनको विषयमा सार्वजनिक भाषणबाहेक केही गर्न नसकेका सरकार पक्षकै नेताहरूले टिप्पणी गरेका छन् ।

पुराना राजनीतिक दलहरूको कार्यशैली र कुशासनबाट प्रताडित नागरिकलाई कामबाट सकारात्मक सन्देश दिने योजनासहित बनेको वर्तमान सरकारबाट नागरिका अपेक्षा पूरा हुन नसकेको नेपाली कांग्रेसका वरिष्ठ नेता डा. शेरबहादुर कोइरालाले

दाबी गरे । 'यो सरकार जनतालाई भुलभुलैयामा राख्न मात्रै बनेको होइन', उनले भने, 'संसद्का २ ठूला दल मिलेर बनेको सरकारले आफ्ना एजेन्डालाई कार्यान्वयन गर्नुपर्छ तर त्यो हुन सकेको छैन । मुख्यगरी संविधान संशोधन गर्ने, स्थिरता र जनतालाई सुशासन दिने भनेर बनेको सरकारले जनताको वित्पुष्ठा मेट्न सकेको छैन । यसमा सरकारमा सहभागी कांग्रेसको पनि कमजोरी रहेकाले सचिपतु जानु जरुरी छ ।'

सत्तामै रहेका नेताहरूले टिप्पणी गरिरहँदा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले राष्ट्रिय सहमतिको

>>> पृष्ठ २ मा

वैदेशिक रोजगार विशेष

मलेसियामा एआईले खोस्दै छ नेपाली कामदारको रोजगारी

मध्यान्ह संवाददाता

काठमाडौं, २९ वैशाख ।

कृत्रिम बुद्धिमत्ता अर्थात् एआईको द्रुत प्रयोग र एकीकरणले विश्वव्यापी उद्योगहरूलाई रूपांतरण गरिरहेको छ । अदक्ष नेपाली कामदारको प्रमुख श्रम गन्तव्य मलेसिया पनि उत्तम प्रभावको अपवाद छैन ।

मलेसियामा एआई संचालित अटो मेसनले अभूतपूर्व गतिमा उत्पादन क्षेत्रमा नवीन प्रभाव देखाइरहेको छ । मलेसियामा विशेषगरी रोजगारी स्थिरता, कामदारको संख्या र सीपमा एआईले अभूतपूर्व प्रभाव परिरहेको त्यहाँका संचारमाध्यमहरूले उल्लेख गरेका छन् । केही उद्योगहरूमा विदेशी कामदारहरूलाई विस्थापित गरिसकेको अद्ययनहरूले देखाएका छन् ।

मलेसियाको मानव संसाधन मन्त्रालयको तथ्यांकअनुसार मलेसियामा २०२० को सेप्टेम्बरदेखि २०२४ अन्त्यसम्म अटोमेसन र एआईका कारण २ लाख ९३ लाख ६३९ जनाले जागिर गुमाएका

छन् । त्यसले म्यानुफ्याक्चरिङ अर्थात् उत्पादन क्षेत्र सबैभन्दा बढी प्रभावित गरेको छ ।

हाल मलेसियाको अन्य क्षेत्रको रोजगारीमा नयाँ कामदारको एघुभल खुला भएपनि म्यानुफ्याक्चरिङ क्षेत्रमा खुलेको छैन । म्यानुफ्याक्चरिङ क्षेत्रमा ७५ हजार ६१५ जनाले रोजगारी गुमाएका छन् । थोक र खुद्रा व्यापारमा ४३ हजार ६१४, व्यावसायिक र वैज्ञानिक सेवाहरू २३ हजार ९०७ हजार र सञ्चार तथा सूचना प्रविधि क्षेत्रमा १९ हजार ९३१ जनाको रोजगारी एआईले

खोसेको देखिएको छ ।

एआईले प्रविधि विकास, डेटा व्यवस्थापन र एआई निरीक्षण जस्ता अन्य क्षेत्रहरूमा पनि रोजगारी संकुचित गरेको छ । रोजगारदाताहरूले एआई संचालित उपकरणहरूले उत्पादकता र दक्षता बढाएको र कामदारहरूलाई जटिल समस्या समाधान, रचनात्मकता र रणनीतिक निर्णय लिने कुरामा ध्यान केन्द्रित गर्न सहयोग गरिरहेको बताएका छन् ।

एआईको प्रयोगले मानव रोजगारी गुमेको छ । कम-दक्ष

कर्मचारीहरूले ज्याला स्थिरता वा रोजगार विस्थापनको सामना गरिरहेका छन् । तर प्रविधि र एआई विकासमा उच्च-दक्ष कामदारहरूको माग बढ्दै जाँदा उनीहरूको ज्याला भने अस्वभाविकरूपमा नै बढेको छ । मलेसियामा हाल ४ लाखको हाराहारीमा नेपाली कामदार रहेका छन् । मलेसिया सरकारले हालै सेवा क्षेत्रतर्फ होलसेल एन्ड रिटेल, सेक्युरिटी गार्ड, ल्यान्ड वेयरहाउजिङ, गोल्डस्मिथ्स, टेक्सटाइल, टुरिज्म, कृषि क्षेत्रतर्फ फिसेरिज र लाइभस्टक तथा प्लान्टेसन र कन्स्ट्रक्सन क्षेत्रमा विदेशी कामदारको माग खुला गरेको छ ।

नयाँ एघुभल खुला भएको अवस्थामा तत्कालै उल्लेख्य मात्रामा डिमाण्ड आउने कतिपय वैदेशिक रोजगार व्यवसायीको आकलन छ । तर मलेसियाको मानव संसाधन मन्त्रालयले सार्वजनिक गरेको प्रविधिको प्रयोगसम्बन्धी तथ्यांकले मलेसियाबाट पहिले जसरी ठूलो संख्यामा मागपत्र आउने विषयमा आशंका जन्माइदिएको कतिपयको टिप्पणी छ ।

सशस्त्रमा एआईजी बढुवा

१ दरबन्दीमा ९ जनाको प्रतिस्पर्धा

अस्मिता बम/मध्यान्ह

काठमाडौं, २९ वैशाख ।

नेपालको अधिसैनिक सुरक्षा निकायको जिम्मेवारीमा रहेको सशस्त्र प्रहरी बलमा खाली रहेको १ जना अतिरिक्त महानिरीक्षक (एआईजी)का लागि ९ जना प्रहरी नायब महानिरीक्षक (डीआईजी) प्रतिस्पर्धामा छन् ।

३० वर्ष सेवा अविधि सकेर गत ३ वैशाखमा एआईजी चन्द्रप्रकाश गौतम अनिवार्य अवकासमा गएसँगै एआईजी पदमा १ जनाको दरबन्दी रिक्त छ ।

यसै पटक एआईजी बनेका अधिकृत नै सशस्त्र प्रहरी प्रमुख (आईजीपी) बन्ने बाटो तय गर्नका लागि प्रतिस्पर्धामा तीव्र लडाइँ देखिएको हो । खाली रहेको १ एआईजीका लागि १४ वैशाख आवेदन आह्वान भएको थियो, जसमा ९ जनाले आवेदन दिएको सशस्त्र प्रहरी बल हलचोकले जनाएको छ ।

आवेदन दिनेमा कमल गिरी, गणेश ठाडा मगर, कुलबहादुर नेम्बाङ, शम्भु सुवेदी, लक्ष्मणबहादुर सिंह, कालीदास धोबीजी, प्रदीप पाल, सुरेश श्रेष्ठ र अञ्जनीकुमार

एआईजी बढुवाका लागि आवेदन दिनेमा डीआईजीहरू कमल गिरी, गणेश ठाडा मगर, कुलबहादुर नेम्बाङ, शम्भु सुवेदी, लक्ष्मणबहादुर सिंह, कालीदास धोबीजी, प्रदीप पाल, सुरेश श्रेष्ठ र अञ्जनीकुमार पोखरेल छन् ।

पोखरेल रहेका छन् ।

सशस्त्र प्रहरी संगठनमा १६ जना डीआईजी छन् । तीमध्ये ९ जनाले एआईजीको प्रतिस्पर्धाका लागि आवेदन दिएको बताइएको छ, जसमा वरीयताका आधारमा ५

नम्बरमा रहेका कुमार न्यौपानेले

भने आवेदन दिएका छैनन् ।

मेरिटका आधारमा बढुवा भए आफ्नो सम्भावना नदेखेका न्यौपाने बढुवा सूचीमा नगएका हुन् । आवेदन दिएकामध्ये पनि कमल गिरी, गणेश ठाडा मगर, कुलबहादुर नेम्बाङ र शम्भु सुवेदी गरी ४ जनाबीच कडा प्रतिस्पर्धा हुने उक्तको भनाइ छ ।

सशस्त्रमा नेपाल प्रहरीमा जस्तो नभई वरिष्ठताकै आधारमा बढुवा हुँदै आएको अधिकारीहरू बताउँछन् । सोही प्रक्रियाबाट बढुवा गरिए १ नम्बरमा रहेका कमल गिरी एआईजी बन्ने निश्चित छ । तर, प्रतिस्पर्धामा रहेका डीआईजीहरू राजनीतिक रूपले शक्तिशाली रहेका बताइन्छ । उनीहरूले अहिले शक्ति केन्द्र धाड्ने रहेका छन् ।

आगामी आईजीपीकै लाइनमा पुग्ने भएकाले अहिले बढुवा प्रतिस्पर्धामै पहिलो हुन उम्मेदवारहरूले राजनीतिक शक्ति केन्द्र धाउन थालेको बताइएको छ ।

>>> पृष्ठ २ मा

समाजवादी गणतन्त्र निर्माणमा साथ दिन प्रचण्डको आग्रह

सुर्खेत/मस-नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले समाजवादी गणतन्त्र निर्माणमा साथ दिन सबैलाई आग्रह गरेका छन् ।

कर्णाली प्रदेशको राजधानी वीरेन्द्रनगर, सुर्खेतमा सुरू भएको पार्टीको भातृ संगठन वाइसीएल (योड कम्युनिस्ट लिग)कर्णाली प्रदेश समितिको प्रथम सम्मेलनलाई सम्बोधन गर्दै उनले माओवादी केन्द्र समाजवादी अभियानमा रहेको बताए । सो अभियानलाई अर्क तीव्र बनाउने उनले घोषणा गरे ।

अहिलेको सरकारले नीति तथा कार्यक्रममा कर्णाली प्रदेशमाथि देखाएको व्यवहारप्रति अध्यक्ष दाहालले असन्तुष्टि जनाएको छ ।

उनले भने, 'हामी सरकारको नेतृत्वमा रहँदा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा नेपाल र नेपाली जनताको इज्जत र प्रतिष्ठा बढाउने काम गर्थौं ।'

पूर्व प्रधानमन्त्रीसमेत रहेका अध्यक्ष प्रचण्डले वर्तमान सरकारले 'कर्णाली समृद्धि कार्यक्रम' हटाएर यस प्रदेशका जनतामाथि विभेद, अपमान र अन्याय गर्न खोजेको आरोप लगाए । कर्णाली क्षेत्र नेपाली क्रान्तिको ऐतिहासिक केन्द्र भएकाले उनले प्रदेशको समृद्धिका लागि माओवादी नेतृत्वले सधैं प्राथमिकता

दिएको उल्लेख गरे ।

पार्टीले जनता र आफ्नो वर्गसँग सम्बन्ध सुधारका लागि केन्द्रीय समितिबाट निर्णय गरेर जनतासँग माओवादी अभियान अघि सारेको उल्लेख गरे । सोही अभियानअन्तर्गत तराई-मधेस अभियान सम्पन्न गरी 'मध्यपहाडी लोकमार्ग अभियान' सुरू गरिएको

जानकारी दिए ।

अध्यक्ष प्रचण्डले माओवादी केन्द्र संविधान संशोधनको पक्षमा रहेको उल्लेख गर्दै दलित, महिला, मधेशी, थारू, मुस्लिम र आदिवासी जनजातिलाई समेट्दै समावेशी प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्न संविधान संशोधन आवश्यक रहेको बताए ।

उनले भने, 'हामी पत्यक्ष निर्वाचित कार्यकारी प्रमुखसहितको शासकीय स्वरूप चाहन्छौं । अहिलेको निर्वाचन प्रणाली खर्चिलो, अपारदर्शी र जनविरोधी छ । यसले जनताको प्रतिनिधित्व होइन, पैसाको चलखेललाई संस्थागत गरिरहेको छ ।' सम्मेलनमा कर्णाली प्रदेशका १० वटै जिल्लाबाट वडास्तरका ७८ प्रतिनिधि सहभागी छन् । दुई दिनसम्म चल्ने सम्मेलनमा सांगठनिक सुदृढीकरण, राजनीतिक प्रशिक्षण, र भावी कार्ययोजनाबारे छलफल हुने जनाइएको छ ।

संघीयताको पक्षमा बजेट निर्माण गर्न एफएलसीको सुझाव

राजकुमार के.सी./ मध्यान्ह

मकवानपुर २९, वैशाख ।

फेडरलिज्म एण्ड लोकलाइजेसन सेन्टर (एफएलसी) ले उपप्रधान एवं अर्थमन्त्री विष्णु पौडेललाई संघीयतामैत्री बजेट निर्माण गर्नका लागि ५२ बुँदे सुझाव दिएको छ । सरकार आगामी आर्थिक वर्षको बजेट निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेका बेला संघीयताको सबलीकरणका निम्ति आवश्यक ऐन-कानून र बजेट विनियोजनसम्बन्धी सुझाव उक्त ५२ बुँदामा समेटिएका छन् । एफएलसीका पदाधिकारीले अर्थमन्त्री पौडेललाई उनकै कार्यक्षमा भेटी संघीयताको पक्षमा प्रदेश र स्थानीय तहलाई मजबुत बनाउन आगामी बजेटमा आवश्यक व्यवस्था गर्न सुझाव दिएका हुन् ।

एफएलसीले संघीयता कार्यान्वयन कार्ययोजना र संविधान संशोधन, वित्तीय

हस्तान्तरण र परियोजनाको कार्यान्वयन, प्रहरी समायोजन, कानूनको निर्माण र जग्गा प्राप्तिलगायत विषयमा केन्द्रित रहेर सरकारलाई सुझाव दिएको एफएलसीका अध्यक्ष एवं संघीयताविद् डा. खिमलाल

देवकोटाकोले अर्थमन्त्रीलाई ५२ बुँदे सुझाव दिएको बताए ।

बजेट अंक मात्र होइन, त्यसमा प्रशासन, कानूनका कुरा पनि जोडिन्छन् । त्यसैले संघीयताको सबलीकरणका निम्ति

ओली...

हुनत कांग्रेस पदाधिकारी बैठकको एजेन्डा भने यो थिएन तर गभर्नर नियुक्तिमा भइरहेको तीव्र राजनीतिक हस्तक्षेप देखेर पदाधिकारीहरूले सभापति देउवालाई प्रश्न गरेका थिए ।

कहाँ अडकियो हलो ?

नेपाल राष्ट्र बैकको कार्यकारी निर्देशकबाट राजीनामा दिएर गभर्नर बन्न डा. गुणाकर भट्ट तयार थिए । सत्ता साझेदार कांग्रेसले भट्टको नाम सिफारिस गरेको थियो । तर, अर्को मुख्य सत्ता साझेदार एमालेले भट्टको नाममा सहमति नजाएपछि गभर्नर नियुक्ति प्रक्रिया पेचिलो बन्दै गएको छ ।

'कांग्रेसले भट्टलाई नै गभर्नर बनाउन खोजेका हुँ तर सिंगो कांग्रेस लाग्दा पनि सकिएन', कांग्रेसका एक पदाधिकारी भन्छन् । प्रधानमन्त्री केपी ओलीले भट्टलाई गभर्नर नबनाउने संकेत पाएपछि कांग्रेसले अर्थाविद् तथा राष्ट्रिय योजना आयोगका पूर्वउपाध्यक्ष डा. विश्व पौडेललाई नयाँ गभर्नरमा अगाडि सारेको छ । पौडेल कांग्रेस महासमिति सदस्य पनि हुन् र २०७९ सालको निर्वाचनमा पौडेल चितवन- १ बाट प्रतिनिधिसभा सदस्यका उम्मेदवार थिए । उनी पराजित भएका थिए ।

शनिवार बालुवाटारमा प्रधानमन्त्री ओलीसँगको भेटमा कांग्रेस सभापति देउवाले यदि भट्टलाई गभर्नर बनाउन नसकिने भए पौडेललाई बनाउन प्रस्ताव गरे । बैठकमा प्रधानमन्त्री ओलीसहित उपप्रधान तथा अर्थमन्त्री विष्णु पौडेल, गृहमन्त्री रमेश लेखक, परराष्ट्रमन्त्री डा. आरजु राणाको पनि उपस्थिति थियो ।

'भट्टलाई गभर्नर बनाउन नसकिएपछि सभापतिले नयाँ नाम दिनुभएको छ । विश्व पौडेलको नाम सभापतिले अगाडि सार्नुभएको छ', कांग्रेस मुख्य सचिव कृष्णप्रसाद पौडेलले भने । पौडेल सरकारद्वारा गठित गभर्नर सिफारिस समितिका

सदस्य पनि थिए । पौडेल गभर्नरको प्रतिस्पर्धामा आएपछि समितिबाट राजीनामा दिएका हुन् । अर्थमन्त्री विष्णु पौडेल संयोजकत्वमा रहेको समितिमा अब नेपाल राष्ट्र बैकका निवर्तमान गभर्नर महाप्रसाद अधिकारी मात्र सदस्य छन् ।

कांग्रेसका एक नेताका अनुसार अहिलेसम्मको अवस्थामा पौडेलको नाम लगभग पक्का छ । तर, सिंगो पार्टी नै लाग्दा पनि भट्टलाई बनाउन नसक्नु नेतृत्वको कमजोरी भएको उनी बताउँछन् ।

'पौडेल पनि विवादित व्यक्ति हुन् तर पनि भट्ट नभएपछि पौडेल ठीक होला भनेर सभापतिले उनको नाम अघि सार्नुभएको हो', उनले भने । उनी राजनीतिबाट प्रेरित व्यक्तिलाई गभर्नर बनाउँदा समग्र अर्थतन्त्र खलबालन सक्नेतर्फ संकेत गर्दै नेतृत्वले विचार पुर्‍याउनुपर्ने बताउँछन् । पौडेल सिफारिस हुनुअघि नै पार्टीको सदस्यबाट राजीनामा दिन लगाएर उनलाई योग्य बनाउने सम्भावना पनि देखिन्छ । तर, पार्टीको सदस्य रहेको व्यक्ति गभर्नर बन्न नहुने भन्दै अदालतमा रिट परेमा उनको गभर्नर बन्ने चर्चामा आएपछि विवादमा पर्न सक्ने देखिन्छ । यसपछि यो प्रक्रिया भन्नु गिजोलिने सम्भावना पनि बढेको छ ।

यसअघि सिफारिस समिति सदस्यबाट पूर्वगभर्नर विजयनाथ भट्टराईले नियुक्ति प्रक्रियामा राजनीतिक हस्तक्षेप बढेको भन्दै असन्तुष्टि जनाएर राजीनामा दिएका थिए । भट्टराईले राजीनामा दिएपछि अधिकारीलाई सदस्य बनाइयो तर उक्त समिति बनेको लामो समय बितिसक्यो पनि १ पटक पनि बैठक बस्न सकेन । अहिले समितिमा अर्थमन्त्री र अधिकारी मात्र छन्, जुन पूर्ण छैन । अब सरकारले यो समिति खारेज गरेर अर्को बनाउनुपर्छ अथवा १ जना सदस्य थप्नुपर्छ । समितिले बढीमा ३ जनाको नाम सरकारलाई सिफारिस गर्नुपर्छ । समितिले सिफारिस गरेकामध्ये १ जनालाई मन्त्रिपरिषद्ले नियुक्त गर्छ ।

अहिले कांग्रेसले भट्टको

विकल्पमा पौडेलको नाम अघि सारेपछि गभर्नर नियुक्ति प्रक्रियाले नयाँ मोड लिएको छ । यसअघि देउवा र ओलीले भट्टलाई नै गभर्नर बनाउने सहमति गरेका थिए । त्यसैअनुसार भट्टले ५ वैशाखमा कार्यकारी निर्देशकबाट राजीनामा पनि दिएका थिए । तर, राष्ट्र बैककी कायममुकायम गभर्नर लिलम ढुंगानाले उनको राजीनामा स्वीकृत नगरेपछि सहमति कार्यान्वयनमा आउन सकेको छैन ।

प्रधानमन्त्री ओली र अर्थमन्त्री पौडेलको निर्देशनमा ढुंगानाले भट्टको राजीनामा स्वीकृत नगरेको हुन् । ओलीले ढुंगानालाई नै गभर्नर बनाउन चाहेका छन् तर उनी खुलेर आउन सकेका छैनन् ।

अन्योलमा...

नेपाल राष्ट्र बैक ऐन, २०५८ अनुसार गभर्नरको कार्यकाल सकिनुभन्दा १ महिनाअघि नै नयाँ गभर्नरको नियुक्ति गरी सार्वजनिक जानकारी गराउनुपर्ने स्पष्ट कानुनी व्यवस्था छ । तर, २४ चैतमा गभर्नर महाप्रसाद अधिकारीको कार्यकाल सकिएपछि हालसम्म पनि नयाँ नियुक्ति हुन सकेको छैन ।

बैक अहिले कार्यवाहक गभर्नर ढुंगानाको भरमा चलि्रहेको छ । तर, उनलाई गभर्नर सरहको अधिकार नभएकाले नीतिगत निर्णयहरू प्रभावित भएका छन् । निवर्तमान गभर्नर र अधिकारीलाई सिफारिस समितिमा चयन गर्ने सरकारको निर्णय पनि विवादित बनेको छ । ऐनअनुसार पूर्वगभर्नर समिति सदस्य हुन सक्ने व्यवस्था छ । निवर्तमान गभर्नरलाई 'पूर्व' मानेर सदस्य बनाइनु प्राविधिक र नैतिक हिसावले नमिल्ने राष्ट्र बैकका वरिष्ठ अधिकारीहरू बताउँछन् ।

कार्यवाहकको जिम्मेवारीमा रहेकी डेपुटी गभर्नर ढुंगाना आफै पनि गभर्नर बन्न प्रयासरत छन् । सुरुमा गभर्नरका लागि एमालेले ढुंगानाको नाम अघि सारेको थियो तर कांग्रेसले गभर्नरमा आफ्नो दाबी कायमै राखेपछि एमाले पछि सरेको छ । अहिले भने फेरि सिफारिस समिति सदस्यमा

अधिकारीको प्रवेश भएपछि गभर्नर नियुक्ति थप पेचिलो बनेको छ । अर्थाविद्हरू गभर्नर जस्तो पदलाई सरकारले कमजोर बनाएको टिप्पणी गर्छन् । अस्वाभाविक राजनीतिक हस्तक्षेप गरेर कांग्रेस र एमालेले यसको गरिमा र महत्त्व घटाएका उनीहरू बताउँछन् ।

पुनरावृत्ति हुँदै

२०६१ सालमा कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री थिए । त्यस बेला पनि गभर्नर नियुक्ति अहिलेकै जस्तो पेचिलो बनेको थियो । त्यति बेला पनि कांग्रेस र एमालेको संयुक्त सरकार थियो । प्रधानमन्त्री देउवा थिए भने एमालेबाट उपप्रधान तथा अर्थमन्त्री भरतमोहन अधिकारी थिए ।

त्यति बेला पनि कांग्रेस र एमालेमध्ये कसले गभर्नर बनाउने भन्ने विषयमा द्वन्द्व चलेको थियो । अहिले अर्थमन्त्री र प्रधानमन्त्री एउटै दलका भए पनि थिने २ सत्ता साझेदार दलबीच कसले गभर्नर पद पाउने ? भन्नेमा विवाद चलेको छ ।

गफमा...

आधारमा संविधान संशोधनको प्रक्रियालाई अघि बढाउने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेका छन् । आइतवार सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथिको छलफलमा आएका जिज्ञासको जवाफ दिँदै प्रधानमन्त्री ओलीले कांग्रेस र एमालेबीच भएको सहमतिअनुसार संविधान संशोधन गरिने बताए ।

'संविधान संशोधनका लागि अधिकतम सहमति खोजेर कांग्रेस-एमालेबीच भएको सहमतिअनुसार अघि बढ्छौं', उनले भने, 'सरकारमा रहेका व्यक्तिको इच्छाले नभई सबैको इच्छा बुझेर सहमति खोजेर संविधानको संशोधन हुन्छ । संविधानमा समाजवादीदेखि व्यवस्था गरिनुपर्छ ।'

लोकतन्त्रको सुदृढीकरणका लागि वर्तमान सरकार बनेकाले संविधान, कानूनको पालना गर्न र आवश्यकताअनुसार संविधान नै संशोधन गरेर जानुपर्ने अवस्थामा

‘खानेपानीका क्षेत्रमा जनताले महसुस गर्नेगरी काम भएको छ’

बारा/मस-

खानेपानीमन्त्री पदीप यादवले देशभरका खानेपानीका क्षेत्रमा नागरिकले प्रत्यक्ष रूपमा देख्ने र महसुस गर्ने गरी काम भएको बताएका छन् । बाराको कलैया उपमहानगरपालिकास्थित सिस्वा महेशपुर खानेपानी आयोजनाको शिलान्यास कार्यक्रमलाई

सम्बोधन गर्दै उनले देशभरका खानेपानीका समस्या समाधानमा सिङ्गो मन्त्रालयले काम गरिरहेको जानकारी दिए ।

उनले भने, 'हामीले योजना मात्रै होइन, परिणाम देख्ने कामलाई प्राथमिकता दिएका छौं । नागरिकले अनुभूति गर्न सक्ने काममा सरकार प्रतिवद्ध

छ ।' पानीको गुणस्तर, पहुँच र व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउन मन्त्रालयले निरन्तर काम गरिरहेको मन्त्री यादवले उल्लेख गरे ।

उनले भने, 'हामी अबको प्राथमिकता भनेको तराई-मधेससहित देशका ग्रामीण बस्तीमा शुद्ध खानेपानी पुर्‍याउने हो, यसका लागि प्रदेश र स्थानीय सरकारसँग सहकार्यमा काम भइरहेको छ ।'

शिलान्यास गरिएको उक्त आयोजनाले कलैया उपमहानगरपालिकामा करिब १५ हजार ५६५ जनसंख्या प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित हुनेसंघीय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना कार्यालय वीरगञ्जका प्रमुख विपुलकुमार दासले जानकारी दिए ।

गोरखानाथ मन्दिरमा सवा लाख रोट महोत्सव सुरु

गोरखा/मस-

पसिद्ध धार्मिकस्थलका रूपमा रहेको गोरखाको गोरखनाथ मन्दिरमासवा लाख रोट महोत्सव सुरु भएको छ । विश्व शान्तिको कामनासहित सिद्धाश्रम शक्ति केन्द्र नेपालको आयोजनामा जिल्लामा धार्मिक पर्यटक भित्र्याउने उद्देश्यसहित २२औँ सवा लाख रोट महोत्सव सुरू भएको हो ।

रोटलाई गुरु गोरखानाथको मन पर्नेखाद्य परिकारका रूपमा लिइन्छ । एघार दिनसम्म चल्ने महोत्सवको उद्घाटन कार्यक्रमका अवसरमा सदरमुकामको हरमटारी चोकबाट

गोरखा दरबारस्थित गोरखानाथ गुफासम्म कलश तथा रथयात्रा निकालिएको सिद्धाश्रम शक्ति केन्द्र गोरखाका संयोजक किशोरकुमार अकेलाले जानकारी दिए ।

'मन्दिरमा दैनिक रूपमा रोट चढाउने प्रचलन रहे पनि विगत २२ वर्षदेखि यसलाई महोत्सवका रूपमा अगाडि बढाउन थालिएको छ । महोत्सव अवधिभर गोरखनाथलाई सवा लाख रोट चढाउने गरिन्छ', उनले भने ।

गोरखनाथ पहिलोपटक गोरखाको पवित्रस्थल गोरखानाथ

२ मोटरसाइकल ठोक्किँदा १ जनाको मृत्यु, २ घाइते

काठमाडौँ/मस-

काठमाडौँस्थित सुन्धारामा दुईवटा मोटरसाइकल एक-आपसमा ठोक्किएर सोमबार भएको दुर्घटनामा १ जनाको मृत्यु भएको छ । उक्त दुर्घटनामा अन्य २ जना घाइते भएका छन् ।

काठमाडौँ

महानगरपालिका-२२ स्थित काठमाडौँ मल अगाडि वा ३४ प ४३२० नम्बरको मोटरसाइकल र रा ७ प ८७५९ नम्बरको मोटरसाइकल एकआपसमा ठक्कर खाई सोमबार भएको दुर्घटनामा

संविधानले देशको मूल कानुनको रूपमा मान्यता पाइसकेका छन् । तर, कुनै पनि संविधानले स्थायित्व पाउन नसकेका इतिहास छ ।

१ दरबन्दीमा...

प्रहरी ऐन बनेर कार्यान्वयनमा नगएको अवस्थामा सशस्त्रका अहिलेका महानिरीक्षक राजु अर्यालको कार्यकाल १८ वैशाख २०८३ मा सकिँदै छ । उनीपछि वर्तमान एआईजी नारायणदत्त पौडेल आईजीपी बन्ने करिव पक्का छ । वरिष्ठताका आधारमा उनी १ नम्बरमा छन् । एआईजी पौडेलले सशस्त्र प्रहरी बल नेपालको कार्य विभागको कमान्ड सम्हालिरहेका छन् ।

यद्यपि, वरीयतामा तल रहेका एआईजी बांशिराज दाहालले पौडेललाई उछिनेने आईजी हुन अस्वाभाविक चलखेल गर्दै आएका भन्दै संगठनभित्रै उनको टिप्पणी

हुन थालेको छ । तर, उनी विवादित व्यक्ति हुन् ।

२१ भदौ २०७९ मा मन्त्रिपरिषद् बैठकले सशस्त्र प्रहरीमा १ एआईजी दरबन्दी थप गरेर उनलाई तानेको थियो । अर्थात्पछि बन्ने आईजीपीको कार्यकाल सकिएपछि अहिले एआईजीमा बढुवा हुनेहरूमध्येबाट आईजीपी बन्ने छन् । सशस्त्र प्रहरी बलमा ३ जना एआईजी र १६ जना डीआईजीको दरबन्दी छ ।

पारम्भमा अल्पकालीन राजनीतिक लक्ष्य हासिल गर्न, विशेषगरी तत्कालीन माओवादी विद्रोहीविरुद्ध लड्न अन्य सुरक्षा अंगलाई सघाउ पुर्‍याउने उद्देश्यले स्थापना गरिएको भए पनि यसको भूमिका विस्तार हुँदै गएको छ ।

सुरुमा नेपाली सेनाबाट १२० र नेपाल प्रहरीबाट करिव १० हजार जनाको स्वरुवा गरी २०५७

सालमा स्थापना गरिएको सशस्त्र प्रहरी बलका पहिलो महानिरीक्षक कृष्णमोहन श्रेष्ठ हुन् ।

१० हजार जनाबाट सुरु भएको यो संगठनमा अहिले सबै तहका गरी ३७ हजारभन्दा बढी दरबन्दी छ । सशस्त्र प्रहरी बल ऐनको दफा ६ अनुसार सशस्त्र प्रहरी बलका कुनै नेपाल सरकारले कानुन तथा सुव्यवस्था, शान्ति तथा सुरक्षा कायम गर्न, विद्रोह, पृथक्तावादी गतिविधि, आतंकवाद तथा सशस्त्र विद्रोहको सामना गर्न, भीड तथा दंगा नियन्त्रण गर्न, प्राकृतिक प्रकोप व्यवस्थापनमा सहयोग पुर्‍याउन र सीमा सुरक्षालगायतका कार्यमा परिचालन गर्दै आएको छ ।

३७ हजार फोर्सको नेतृत्व गर्ने तयारीस्वरूप अहिलेका डीआईजीहरू एआईजीमा बढुवा हुन जोडतोडका साथ लागेका हुन् ।

‘हामीले भनेपछि भारत र पाकिस्तानबीच लडाइँ रोकियो’

काठमाडौँ/मस- प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले आफूहरूले कुरा गरेपछि भारत र पाकिस्तानबीच लडाइँ रोकिएको बताएका छन् ।

लुम्बिनीमा सोमबार आयोजित २५६९ औं बुद्ध जयन्ती मूल समारोह कार्यक्रममा प्रधानमन्त्री ओलीले भारत र पाकिस्तानले संयम अपनाएकोमा उनीहरूलाई धन्यवाद पनि दिए । उनले भने, ‘फण्डे-फण्डे केही दिन अगाडि मात्रै हाम्रै छिमेकमा अलकति हात हालाहाल भएको थियो । तर त्यो हात हालाहाल बढ्न पाएनन् । संयमका लागि उहाँहरूलाई धन्यवाद छ ।’

प्रधानमन्त्री ओलीले आफूहरूले सुरुदेखि हात हालाहालको स्थिति विस्तार हुन नपाओस् र लडाइँमा परिणत हुन नपाओस् भन्ने कामना गरेको बताए । उनले भने, ‘उहाँहरूसित पनि कुरा गर्थौं, नभन्दै उहाँहरूले लडाइँमा जान नदिने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो । फेरि पनि केही खसखस र आरोप प्रत्यारोपको स्थिति छ ।’

प्रधानमन्त्री ओलीले विश्व मानव अस्तित्व र पृथ्वीको सुरक्षाका लागि बुद्धको सन्देश फैलाउनु आवश्यक रहेको बताए ।

उनले सबै कुराका लागि शान्तिको महत्त्व भएको पनि बताए । ‘आज

जतिबेला मास डिस्ट्रक्सनका हतियारहरूको निर्माण र त्यसको थुप्रो लगाउने काम भइरहेको छ, यो मानव अस्तित्व र धर्तीको अस्तित्वको लागि बहुत खतरनाक चिज हो । यस खतरनाक चिजबाट उन्मुक्तिका लागि हामी फेरि पनि विश्व शान्तिको पक्षमा रहनुपर्दछ र काम गर्नुपर्दछ,’ उनले भने । त्यसमा गौतम बुद्धका वाणीहरू र सन्देशहरू सधैं सान्दर्भिक रहेको उनले बताए ।

लुम्बिनीमा संरक्षण प्रयोगशाला पुरातात्विक वस्तुहरूको संरक्षण गर्ने

उद्देश्यले लुम्बिनीमा संरक्षण प्रयोगशाला (ल्याब) सुरु भएको छ । प्रयोगशालाको संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री बडी पाण्डेयले प्रयोगशालाको विधिवत् सुरुवात गरेका हुन् ।

मन्त्री पाण्डेयले नेपालमै पहिलो अत्याधुनिक संरक्षण प्रयोगशाला स्थापनाले सम्पदा संरक्षणमा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने बताए । उनले प्रयोगशालाले सम्पदा संरक्षण कार्यलाई वैज्ञानिक, व्यवस्थित र दिगो बनाउन मद्दत गर्ने बताए ।

यस्तै प्रयोगशाला उद्घाटनमा

लुम्बिनी प्रदेशका सामाजिक विकास मन्त्री जन्मजय तिमिल्सिनाले लुम्बिनी विश्वभरका करोडौं श्रद्धालुहरूको पवित्र तीर्थस्थल मात्र नभई प्राचीन सभ्यता समेत भएकाले प्रयोगशालाले सम्पदाको संरक्षण गर्ने बताए ।

समारोहमा बुद्ध फाउण्डेसनका कार्यकारी निर्देशक सुम्निमा उदासले नेपाललाई सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षणको क्षेत्रमा एक अगुवाका रूपमा स्थापित गर्ने उद्देश्यले अत्याधुनिक संरक्षण प्रयोगशाला सञ्चालनमा ल्याइएको बताइन् ।

नेपालस्थित अमेरिकी दूतावासले राजदूत सांस्कृतिक संरक्षण कोष(एएफसीपी) मार्फत् सहयोग गरी अत्याधुनिक संरक्षण प्रयोगशालाको स्थापना गरिएको हो । प्रयोगशालाले बृहत्तर लुम्बिनी क्षेत्रका पुरातात्विक वस्तुहरूको टुटेफुटेको जोड्ने, पुरातात्विक वस्तुहरूलाई जोगाउने काम गर्ने छ । लुम्बिनी संग्रहालयमा लुम्बिनीमा उखनन गरिएका इसा पूर्वको छैटौं शताब्दीदेखि इस्वी संवत्को तेस्रो शताब्दीसम्मका पक्की माटोका प्रतिमा, ढुंगाका मूर्ति, सिक्का र अन्य अवशेषहरू राखिएको छ । प्रयोगशाला सुरु भएसँगै २ जना क्युरेटर राखिने छ ।

समय सान्दर्भिक हुलाक सेवा ऐन ल्याउँछौं : मन्त्री गुरुङ

सुर्खेत/मस- सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पृथ्वीसुब्बा गुरुङले समय सान्दर्भिक हुलाक सेवा ऐन ल्याउने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् । सोमबार हुलाक निर्देशनालय सुर्खेतको नवनिर्मित भवनको उद्घाटन गर्दै मन्त्री गुरुङले हुलाक सेवा पुरानै ढर्राबाट चलिरेकाले अब यसको सेवालार्इ व्यापक परिवर्तन गर्नेगरी ऐन ल्याउन लागिएको जानकारी दिए ।

प्रविधिले फड्को मारिरहेको बेलामा पुरानै कानुन रहन नसके उल्लेख गर्दै सरकारका प्रवक्तासमेत रहेका मन्त्री गुरुङले सेवालार्इ आधुनिक र प्रविधिमैत्री बनाउने स्पष्ट पारे । ‘हुलाक सेवाको विकास हुन नसकेको, हुलाक पुरानै तरिकाले चलिरेको अवस्था छ’, उनले भने, ‘अब यसको सेवालार्इ थप प्रभावकारी बनाउनका लागि

नीति नै परिवर्तन हुन्छ, यसका लागि हामीले ऐन डाफ्ट गरिरहेका छौं । ऐन बनिस्केपछि संघीयताको मर्मअनुसार आधुनिक रूपमा हुलाक सेवा सञ्चालन हुन्छ ।’

देश संघीय गणतन्त्रमा पुरानो ऐनबाट हुलाक सेवा चलाएर प्रतिफलको आशा गर्नु गलत हुने बताउँदै उनले भने, ‘कानुन छ राजा महेन्द्रको पालाको अनि हामीले परिवर्तनको अपेक्षा गरेर हुन्छ ? यतिका वर्षसम्म कति सरकार परिवर्तन भए, कानुन बनाउनुपर्छ भन्ने हेक्का किन नराखेको ?’ अहिले भ्रामक सूचनाले समाज भाँडिरहेको भन्दै मन्त्री गुरुङले सरकारले यसका नियमन गर्नेगरी ल्याएको सञ्चारसम्बन्धीको विधेयक छिट्टै कानुनका रूपमा ल्याउने जानकारी गराए ।

विकासका काम अध्ययन

नगरीकन गरिँदै आएको उल्लेख गर्दै मन्त्री गुरुङले देशको खबौं रकम खेर गइरहेको बताए । ‘वसाइसराइ शहर केन्द्रित हुँदैछ, प्रविधिको विकास तीव्र रूपमा अगाडि बढिरहेको छ, तर सनकको भरमा अध्ययन नगरी विकासका कामहरू गर्ने प्रवृत्तिले राज्यको खबौं रकम नोक्सान भएको छ । विकास आवश्यकता र औचित्यका आधारमा हुनुपर्ने हो, तर त्यसो भएको छैन, यसलाई बदल्नुपर्छ’, उनले भने ।

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयका सचिव राधिका अर्यालले हुलाक सेवालार्इ प्रभावकारी बनाउनका लागि माग गरिएका सबै विषयलार्इ सुर्खेतका प्रमुख जिल्ला अधिकारी जगतशिवर उपाध्यायलगायतले नवनिर्मित भवनसंगै सेवालार्इ प्रविधिमैत्री बनाउन सुझाव दिए । कार्यक्रममा हुलाक सेवालार्इ प्रभावकारी बनाउन योगदान गर्ने विभिन्न निकाय तथा व्यक्तिहरूलार्इ सम्मानितसमेत गरिएको थियो ।

अनधिकृत संरचना हटाउन निर्देशन

काठमाडौँ/मस- जडीवुटी चोकदेखि पेप्सीकोला चोकसम्मको सडक सीमा क्षेत्रका अनधिकृत संरचना हटाउन निर्देशन दिइएको छ ।

काठमाडौँ महानगरपालिका र सडक विभागले सोमबार संयुक्त सूचना जारी गर्दै जडीवुटी चोकदेखि पेप्सीकोला चोकसम्मको सडक सीमाका अनधिकृत संरचना हटाउन निर्देशन दिएका हुन् । ‘नेपाल सरकार भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालयबाट

मिति २०५८/०८/१८ को राजपत्रमा प्रकाशन गरेको सूचना अनुसार काठमाडौँ जडिबुटी चोक (अरनिको राजमार्ग) देखि पेप्सीकोला चोकसम्म सडकको केन्द्र रेखाबाट दायार् बायाँ दुवैतर्फ १५ मिटर/१५ मिटर सडकको सीमा कायम रहेको हुँदा नेपाल सरकार र स्थानीय सरकारका सम्बन्धित निकायहरूबाट संयुक्त रूपमा मिति २०८२/०१/१० गते सडक सीमाको सीमाङ्कन गरी चिनो लगाइएको वा किला

मिति २०५८/०८/१८ को राजपत्रमा प्रकाशन गरेको सूचना अनुसार काठमाडौँ जडिबुटी चोक (अरनिको राजमार्ग) देखि पेप्सीकोला चोकसम्म सडकको केन्द्र रेखाबाट दायार् बायाँ दुवैतर्फ १५ मिटर/१५ मिटर सडकको सीमा कायम रहेको हुँदा नेपाल सरकार र स्थानीय सरकारका सम्बन्धित निकायहरूबाट संयुक्त रूपमा मिति २०८२/०१/१० गते सडक सीमाको सीमाङ्कन गरी चिनो लगाइएको वा किला

गृहमन्त्रीको साथी हुँ भन्दै धाक धम्की दिने व्यक्ति पक्राउ

काठमाडौँ/मस- गृहमन्त्रीको साथी हुँ भन्दै धाक धम्की दिएको अभियोगमा काभ्रेपलाञ्चोक वनेपा नगरपालिका-३ घर भएका ५० वर्षीय राज कुमार श्रेष्ठलाई शनिबार बेलुकी प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

आफू गृहमन्त्रीको साथी हुँ भनि विभिन्न कार्यालयका

राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूलार्इ टेलिफोनमा पर्वाह गरी गलीच, डरत्रास तथा धाक धम्की दिइ दैनिक काम काजमा समेत बाधा अवरोध गरेको भन्ने सूचनाको आधारमा काठमाडौँ उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालय टेकुबाट खटिएको प्रहरीले उक्त कार्यमा संलग्न

उनलार्इ काभ्रेपलाञ्चोक वनेपा नगरपालिका-८ तीनदोबाटोबाट पक्राउ गरेको हो । उनलार्इ राष्ट्रसेवक कर्मचारीलार्इ काम काजमा बाधा विरोध गर्न नहुने कसुरमा थप अनुसन्धान तथा कारवाहीको लागि जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँ पठाइएको छ ।

बीमाको नाममा १८ लाख बढी हिनामिना, १ जना पक्राउ

सूर्यप्रकाश बुद्धा मगर/मध्यान्ह
रोल्पा, २९ वैशाख

जीवन बीमा गरेकोको १८ लाख बढी रकम हिनामिना गरेको आरोपमा एकजना पक्राउ परेका छन् । पक्राउ पर्नेमा सल्यानको शारदा नगरपालिका-४ घर भइ हाल घोराही उपमहानगरपालिका-१५ तुलसीपुरचोकमा बस्दै आएका गणेश बस्नेत रहेका छन् ।

रोल्पाको होलेरीस्थित हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्सको उपशाखामा अप्रेसन सपोर्ट पदमा कार्यरत रहेका १८ लाख ६७ हजार ७ सय १ रुपैयाँ हिनामिना गरेको आरोपमा ३१ वर्षीय बस्नेतलार्इ पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय रोल्पाले जानकारी दिएको छ ।

‘विश्वासघात सम्बन्धी कसुर

गरेको भन्दै हामीले पक्राउ गरेका हौं’एक प्रहरी अधिकृतले भने ।

ती प्रहरी अधिकृतका अनुसार रोल्पाको होलेरी शाखामा कार्यरत हुँदा विमितबाट बीमा रकम बुझ्ने तर कम्पनीको सफ्टवेयरमा अद्यावधिक गरेको पाइएको छ ।

‘बस्नेतले आफूखुसी ५६ जना विमितको बीमा रकम हिनामिना गरेका रहेछन् र बस्नेत घोराहीस्थित हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड लुम्बिनी उपप्रादेशिक कार्यालयमा कार्यरत रहेछन्’ ती प्रहरी अधिकृतले भने । जिल्ला प्रहरी कार्यालय रोल्पाका सूचना अधिकारी प्रहरी निरीक्षक विजय चापागाईँका अनुसार आरोपित बस्नेतलार्इ आइतबार रोल्पा जिल्ला अदालतबाट १० दिनको म्याद थप गरी अनुसन्धान अधि बढाइएको छ ।

सीमामा ‘बीओपी’ नहुँदा सुरक्षा चुनौती

सुदूरपश्चिम/मस-

कञ्चनपुरको पुनर्वास नगरपालिका-८ को सीमावर्ती क्षेत्रमा सशस्त्र प्रहरी बलको ‘बोर्डर आउट पोस्ट’ (बिओपी) नहुँदा सुरक्षा चुनौती बढेको छ । बिओपी नहुँदा सीमामा असुरक्षित महशुस गरेको स्थानीय सिद्धराज ओझाले बताए । नेपाल-भारतबीचको खुला सीमाको फाइदा उठाउँदै चोरी तस्करी हुने र लागु औषधको ओसार पसार बृद्धि भइरहेको स्थानीयको गुनासो छ ।

सीमापारीबाट आउने आपराधिक समूहले गोठमा बाँधेका गाई र भैँसी रातीको समयमा चोरेर लैजाने गरेको स्थानीयले बताए । उनले बिओपी स्थापनाका लागि बाटोसहित दश कट्टा जग्गा दान गरेका थिए । सशस्त्र प्रहरी बलको उपस्थितिसँगै सीमा क्षेत्रका नेपाली गाउँमा पारीबाट पस्ने हतियारसहितको समूहले रातिको समयमा डकैती, लुटपाट गर्ने

पहिलेजस्तो घटना भने रोकिएको स्थानीयवासीको अनुभव छ । स्थानीय दीपेन्द्र बस्नेतले भने, ‘सीमाका गाउँमा पहिलेको जस्तो डकैती र लुटपाटका घटना रोखिएका छन्, तरपनि बिओपी ठाउँठाउँमा आवश्यक छ ।’

केही वर्षअघि पुनर्वास नगरपालिकाकै सीमा क्षेत्रमा उत्पन्न विवादको क्रममा भारतीय सीमा सुरक्षा बलको गोली

लागेर नेपाली युवक गोविन्द गौतमले सहादत प्राप्त गरेका थिए । सरकारले गौतमलार्इ शहीद घोषणा गरेको थियो ।

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल नं ३५ गण हेडक्वार्टर कञ्चनपुरका प्रहरी उपरीक्षक लोकेन्द्रदेव भट्ट कञ्चनपुरको पश्चिम र दक्षिण सीमाक्षेत्रको १२ ९.५ किलोमिटर लामो भागका १७ ठाउँमा बिओपी कार्यालय स्थापना

भइसकेको बताउँछन् ।

सीमा क्षेत्रमा स्थापना भएका बिओपीमा पर्याप्त स्रोत साधनको अभाव हुने गरेको छ । तत्कालीन राजा महेन्द्रको पालामा विसं २०२८मा पुनर्वास कम्पनीमार्फत् कञ्चनपुरको दक्षिणी सीमावर्ती क्षेत्रमा जग्गा, रासनपानी, कृषिजन्य औजार उपलब्ध गराएर सयौं परिवारलार्इ पुनर्वास गराइएको थियो ।

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनलय
जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभा
खाँदबारी, कोशी प्रदेश

दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति: २०८२/०१/३०

यस जिल्ला अस्पताल सङ्खुवासभाद्वारा मिति २०८२-०१-११ गते प्रकाशित भएको सूचना अनुसार म्यादाभित्र दर्ता भएका शिलबन्दी दरभाउपत्रहरु मध्ये आर्थिक प्रस्तावको मूल्यांकन गर्दा तपसिल बमोजिमको दरभाउपत्र न्यूनतम मूल्यांकित सारभूत रुपमा प्रभावग्राही देखिन आएकोले स्वीकृतीको लागि सिफारीस भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ र ३ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि. नं.	कामको विवरण	दरभाउपत्रदाताको नाम, ठेगाना	कबोल अंक (मू.अ.कर बाहेक)	बोधार्थ
१	Supply Delivery Installation of Oxygen Pipeline Contract ID- DHS/SQN/04/081/82	श्री प्राइम हेल्थ केयर सोलुसन्, विराटनगर	रु. १३,३०,०००.०० (अक्षेरुपी तेह्र लाख तिस हजार मात्र, (मू.अ.कर र पि.एस. बाहेक)	क) श्री पोष्ट मेडिकल इन्टरनेशनल प्रा.लि., काठमाडौं ख) श्री एपोलो मेड हेल्थ सोलुसन्, विराटनगर ग) श्री एभरेष्ट लाईन, ललितपुर

मेडिकल सुपरीटेन्डेन्ट

सम्पादकीय

भागबन्डाको (अ)राजनीति

राजनीतिक स्थायित्वका लागि भनेर प्रतिनिधिसभाको पहिलो र दोस्रो दल मिलेर सरकार बनाउँदा पनि अस्थिरताको शंका कायमै देखिन्छ । नेपाली कांग्रेससहित ७ दलको समर्थनमा प्रधानमन्त्री बनेका नेकपा एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीले लगातार यो सरकार नढल्ने सार्वजनिक अभिव्यक्ति दिँदै आएका छन् । सरकार ढल्न सक्ने प्रचार भएकैले त्यसको खण्डन गर्नुपरेको बुझ्न गाह्रो पर्दैन । विपक्षी दलहरूले सरकार फेरिन पनि सक्ने प्रचार गर्नुलाई स्वाभाविकै मान्नुपर्छ किनकि संसदीय लोकतन्त्रमा विपक्षी शक्तिलाई 'वेटिङ गभर्मेन्ट' पनि भनिन्छ । सरकार फेर्ने प्रयत्न विपक्षीले गर्ने भएकैले सरकारमाथि जनता, संविधान र मुलुकको पक्षमा निर्णय गर्न दबाव सिर्जना हुन्छ । तर, हाम्रो राजनीतिमा अलिक बढी नै अस्थिरता छ ।

यस पटक (नयाँ वर्ष- ०८२ सुरु हुँदै गर्दा) सरकार फेरिने हल्ला अलिक बढी चल्यो किनकि विपक्षीले मात्र नभएर सत्तारूढभित्रै पनि सरकारको कार्यशैलीलाई लिएर प्रश्न उठ्यो । प्रमुख सत्ता साभेदार नेपाली कांग्रेसका पदाधिकारीहरूले नै सरकारको कार्यशैलीलाई लिएर असन्तुष्टि जनाए । महामन्त्री गगन थापाले आवश्यक परे सरकारबाट बाहिरिन पनि तयार हुनुपर्ने सार्वजनिक अभिव्यक्ति दिए । उपसभापति पूर्णबहादुर खड्काले समेत असन्तुष्टि जनाउँदा विपक्षी नेताहरूको अभिव्यक्तिलाई बल पुग्यो, जसका कारण सरकार फेरिन सक्ने शंका आमसाधारणसम्म फैलियो । यद्यपि, कांग्रेस-एमाले गठबन्धनको सरकार तत्काल नभत्किने संकेतहरू देखिन थालेका छन् । विशेषगरी कांग्रेस सभापति देउवाले सार्वजनिक रूपमै आश्वासत पारेकाले अर्को सरकारबारे भइरहेको अनुमान तत्काललाई रोकिएको छ ।

सरकार फेरिने प्रचार र सत्तारूढभित्रै यस पटक देखिएको असन्तुष्टि भने राजनीतिक भागबन्डाका कारण सिर्जना भएको थियो । प्रहरी नेतृत्व, राष्ट्र बैंकको गभर्नरलगायत नियुक्तिमा कुरा नमिल्दा सत्तारूढभित्रै असन्तुष्टि देखिएको थियो । लामो रस्साकस्सीपछि राजनीतिक भागबन्डा मिलेको छ, र सरकारको संकट टरेको विश्लेषण भइरहेको छ । अर्थात्, भागबन्डाकै कारण वर्तमान सरकार ढल्न सक्ने अनुमान चल्यो, खण्डनमा ओली-देउवा नै उत्रनुपन्यो । पहिलो पटक यस्तो परिदृश्य नेपाली राजनीतिमा देखिएको होइन बरु नेपाली राजनीतिबाट हट्न नसकेको परम्परागत संकट हो जबकि सत्तारूढबीच हुने भागबन्डाकै कारण हाम्रा सार्वजनिक संस्था र संवैधानिक निकायहरू कमजोर बनिरहेको छ । लोकतान्त्रिक अभ्यासप्रति अविश्वास सिर्जना भइरहेको छ अर्थात् मुलुकको मुख्य समस्या नै राजनीतिक भागबन्डा बनिरहेको छ । अब नेतृत्व सामुन्ने सुध्रिने वा सविक्रममध्यै एउटा मात्र विकल्प छ ।

शिक्षा क्षेत्रलाई कसरी सुधार गर्ने ?

विचार

● अनन्तप्रसाद घिमिरे

वर्षौसम्म बहस हुँदै आएको नयाँ शिक्षा ऐन अहिले पनि कानुन बन्ने प्रतीक्षामा छ । यो ऐनले शिक्षामा आवश्यक संरचनागत, व्यवस्थापकीय र गुणात्मक सुधार ल्याउने अपेक्षा गरिएको थियो । तर, अहिलेसम्म पनि ऐन संसद्को ढोकाभित्र प्रवेश गर्न सकेको छैन...

शिक्षा भन्नेवित्तिकै हाम्रो मानसपटलमा उज्यालो, चेतना र समृद्धिको चित्र उभिन्छ । तर, ज्ञानको ज्योति फैलाउने र राष्ट्र निर्माणमा योगदान दिने यो क्षेत्र अहिले स्वयं अन्योल र अन्धकारमा अल्झिएको छ । नेपालको शिक्षा क्षेत्र दशकौंदेखि सुधारका नाममा नारा, नाराका नाममा नीति र नीतिका नाममा बहसमा सीमित भइरहेको अवस्था विद्यमान छ । वर्षौसम्म बहस हुँदै आएको नयाँ शिक्षा ऐन अहिले पनि कानुन बन्ने प्रतीक्षामा छ । यो ऐनले शिक्षामा आवश्यक संरचनागत, व्यवस्थापकीय र गुणात्मक सुधार ल्याउने अपेक्षा गरिएको थियो । तर, अहिलेसम्म पनि ऐन संसद्को ढोकाभित्र प्रवेश गर्न सकेको छैन । यसले शिक्षा क्षेत्र सुधार नहुनुको मूल कारणहरू अझ स्पष्ट पारेको छ ।

हाल संचालनमा रहेको विद्यालय शिक्षा ऐन, २०२८ आजको समयअनुकूल छैन । त्यो ऐन एकात्मक राज्य प्रणालीको सोचमा आधारित थियो, जुन अहिले संघीय संरचनासँग मेल खाँदैन । देशमा शासन प्रणाली फेरिएको, प्रविधिमा क्रान्ति आएको, जनसंख्या बढेको र सामाजिक बमोड बदलिएको अवस्थामा शिक्षा कानुन पनि रूपान्तरण आवश्यक थियो तर शिक्षाको आत्मा अझै पुरानै कानुनी खोलभित्र थुनिएको छ ।

नयाँ शिक्षा ऐनको आवश्यकता

- नयाँ शिक्षा ऐन संघीय संरचनामा शिक्षा कसरी संचालन गर्ने भन्ने कुरामा मार्गदर्शन दिनुपर्ने थियो । यस ऐनमार्फत निम्न कुरा सुनिश्चित गर्न सकिन्थ्यो -
- क) संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको शिक्षासम्बन्धी भूमिका स्पष्ट पर्ने ।
- ख) शिक्षक सेवा संरचना व्यवस्थित गर्ने ।
- ग) पाठ्यक्रम, मूल्यांकन, तालिम, पहुँच र गुणस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- घ) निजी विद्यालयको नियमन गर्ने र सार्वजनिक विद्यालयलाई पुनः विश्वासिलो बनाउने ।
- ङ) पवित्र, अनुसन्धान र नवप्रवर्तनलाई

शिक्षासँग जोड्ने । तर, यी सबै लक्ष्य राजनीतिक असहमति, स्वार्थ र निर्णयको अकर्मण्यतामा थुनिएका छन् ।

को बाधक ?

शिक्षा ऐन बनाउन असफल हुनुको मूल कारण हो- राजनीतिक हस्तक्षेप । शिक्षक संगठनहरूको गुटगत स्वार्थ, निजी विद्यालय संचालकहरूको दबाव, संघीय संरचनासम्बन्धी अस्पष्टता र राजनीतिक दलहरूको अदृग्दर्शिता मिलेर ऐन निर्माण प्रक्रिया नै निष्क्रिय बनाएको छ । विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा समेत राजनीतिक भागबन्डा हावी छ । शिक्षक नियुक्तिदेखि शिक्षालयको दैनिक प्रशासनसम्म पनि दलको प्रभाव देखिन्छ । यस्तो अवस्थामा शिक्षा सुधारका नाममा आएका प्रयासहरू आफ्नै जरा काट्ने कुचो सावित भएका छन् ।

नेपालमा शिक्षा २ ध्रुवमा विभाजित छ- सार्वजनिक र निजी । निजी विद्यालयहरू चम्किला भवन, अंग्रेजी माध्यम, प्रविधियुक्त कक्षा र महँगो शुल्कसहित चम्किरहेका छन् तर सरकारी विद्यालयहरू अझै शिक्षकको अभाव, जर्जर पूर्वाधार, पाठ्यपुस्तकको हिलाइ र कम स्रोत-साधनमा गुजारा गरिरहेका छन् । नयाँ शिक्षा ऐनले यी २ धाराबीच सन्तुलन कायम गर्ने, न्यूनतम गुणस्तरको सुनिश्चितता गर्ने छ, भन्ने आशा राखिएको थियो तर ऐन नआउँदा शिक्षामा सामाजिक विभाजन गहिर्दै गएको छ ।

सँगै, हाम्रो पाठ्यक्रम अझै रटन प्रणालीमा आधारित छ । विद्यार्थीले परिक्षामा उत्तर लेख्न सिक्छन्, बुझ्न र प्रयोग गर्न होइन । प्रयोगात्मक विषयहरू कागजमै सीमित छन् । विज्ञानको शिक्षा प्रयोगशालाशिना, गणित सूत्रको प्रयोगविना, भाषा शिक्षा अभिव्यक्तिको अभ्यासविना भइरहेको छ । मूल्यांकन प्रणाली अंक केन्द्रित छ, जसको सोच अंकभन्दा गहिरो छ, उसले असफल ठहरिने शिक्षा प्रणाली कतिको न्यायपूर्ण ?

प्रेरणाविहीन शिक्षा

शिक्षा सुधारका मेरुदण्ड शिक्षक नै हुन् । तर,

नेपालको शिक्षण पेसा अझै पनि प्रेरणाविहीन, अपहेलित र असुरक्षित देखिन्छ । सरकारी विद्यालयका शिक्षकहरू राजनीतिक दबाव, सरुवा समस्या जस्ता जटिलतामा फसेका छन् । निजी विद्यालयका शिक्षकहरू न्यून पारिश्रमिक, अधिकारविहीनता र अस्थायित्वमा छन् । शिक्षकलाई तालिम नदिई, स्रोत नदिई, प्रेरणा नदिई उनीहरूबाट गुणस्तरीय शिक्षा आशा गर्नु आफैमा अन्याय हो ।

अर्कोतर्फ, संविधानले स्थानीय तहलाई शिक्षासम्बन्धी अधिकार दिएको छ । तर, त्यो अधिकारलाई उपयोग गर्न आधारभूत संरचना, दक्ष जनशक्ति र कानुनी स्पष्टता आवश्यक थियो । नयाँ शिक्षा ऐनले यही खाँचो पूरा गर्ने अपेक्षा गरिएको थियो । तर, ऐन नभएकाले स्थानीय तह शिक्षा संचालनमा अझै अन्योलमा छन् । पाठ्यक्रम निर्माण, शिक्षक नियुक्ति, परीक्षा संचालन जस्ता विषयमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच समन्वय नहुनुले शिक्षा क्षेत्रमा भ्रम र अस्थिरता सिर्जना गरिरहेको छ ।

निष्कर्ष

शिक्षा क्षेत्र सुधार केवल कानुनी विषय होइन, संकल्पको विषय हो । यो सुधार तब सम्भव हुन्छ, जब नीति निर्माताले शिक्षालाई राजनीतिक स्वार्थभन्दा माथि राख्छन् । शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक, समुदाय सबैको सहभागिता सुनिश्चित हुन्छ ।

नयाँ शिक्षा ऐन पारित गरी त्यसको प्रभावकारी कार्यान्वयन, शिक्षकको व्यवस्थापन र विकास, पाठ्यक्रमको आधुनिकीकरण, र डिजिटल शिक्षाको प्रवर्धनबाट मात्र नेपालको शिक्षामा गुणात्मक फड्को सम्भव छ । विद्यार्थीहरूको भविष्य राष्ट्रको भविष्य हो ।

शिक्षालाई व्यापार, राजनीति र प्रयोगको साधन बनाउनु हाम्रो साभ्ना अपराध हुने छ । अब नयाँ शिक्षा ऐन पारित गरौं तर त्यसभन्दा अघि शिक्षाको मर्म बुझौं । शिक्षा सुधारका कुरा अब शब्द होइन, संकल्पका रूपमा चित्रित हुनुपर्छ ।

बजेट बहस

● विष्णु पन्त

कारण सशक्त रूपमा अगाडि बढ्न सकेको छैन । यस क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना गर्न चाहिने पूर्वाधार, प्रशिक्षण र पहुँचमा असमानता हुँदा यो क्षेत्र पनि सीमित वर्गका लागि मात्र रोजगारीको स्रोत बन्न पुगेको छ । सरकारी सेवा क्षेत्र पनि एक प्रमुख रोजगारी क्षेत्र हो तर यहाँ पदपूर्ति प्रक्रिया सुस्त र अपारदर्शी हुँदा हजारौँ युवाहरू बेरोजगार बस्न बाध्य छन् । लोकसेवा आयोगमार्फत हरेक वर्ष हजारौँ पद खुलाउने भनिए पनि त्यो अपेक्षित मात्रामा नभएको गुनासो छ बरु पद खाली राखिने र अस्थायी वा करारमार्फत नियुक्ति दिने प्रवृत्तिले युवाहरूको भरोसा कमजोर बनाएको छ ।

समानान्तर रूपमा, निजी क्षेत्रलाई रोजगारीको प्रमुख स्रोतका

इतिहासमा आज

१३ मे २०११ मा पाकिस्तानको चारसय जिल्लामा भएको बम विस्फोटमा परी ९८ जनाको ज्यान गएको थियो ।

१३ मे २०१२ मा मेक्सिकन संघीय राजमार्ग ४० मा मेक्सिकन अधिकारीहरूले ४९ वटा ट्रकाटुका भएका शवहरू फेला पारेका थिए, जसले मेक्सिकन स्थब्ध बनेको थियो ।

१३ मे २००६ मा बाजिलका धेरै जेलहरूमा एकै पटक विद्रोह भएको थियो, जसले देशको प्रशासकीय संयन्त्रलाई निकै सकसमा पुर्‍याएको थियो ।

१३ मे २००४ मा उज्बेकिस्तानको एन्डिजान जेल तोडफोडको घटनापछि, सेनाले गोली चलाउँदा झण्डै २०० जनाको ज्यान गएको थियो, जहाँ सयौं घाइते भएका थिए ।

सामाजिक सञ्जाल

डम्मर सतितवडा

ललिता निवासदेखि पतञ्जली आयुर्वेद जग्गा प्रकरणसम्मले प्रस्ट गर्छ- माधवकुमार नेपालजीका सदाचारका गफ कति भूटा र पाखण्डपूर्ण रै'छन् । अख्तियारको क्षेत्राधिकारभित्र छैन भने सबै 'पाप' पखालिने हो ? नैतिक दायित्व हुन्न ? कानुन र राज्य संयन्त्रसँग चिटिड गर्दैमा कोही नागरिकको आँखामा बच्न सक्दैन ।

अदालत, निर्वाचन आयोग, मानवअधिकार आयोग, राष्ट्र बैंक, धितोपत्र बोर्ड, मन्त्रि व्यवस्थापन समितिमा समेत दलको भोलो नियुक्त गर्नेहरू योजनाबद्ध प्रकारले लोकतन्त्र कमजोर बनाउन कटिबद्ध तत्त्व हुन् । संस्थाहरूको लोकतान्त्रीकरण नगरी लोकतन्त्र कसरी बलियो हुन्छ ?

यादव देवकोटा

दीपक पौडेल

के पी ओलीले दिनदिनै राजा र राजावादीहरूलाई गाली गर्नुको कारण के होला ? विगत ३-४ महिनादेखि हरेक दिन गाली नगरेको दिन छैन । एमालेमा गाह्रो पन्यो कि भित्र केही लाग्यो कि ओलीलाई साँच्चिकै किन यति रिस उठेको होला ? अरू नेता बोलेको, गाली गरेको त्यति सुनिन्न ! किन होला ?

भारत-पाक युद्धमा कुनै एकको जित हुँदैन, दुवैको हार मात्र हुने हो । अघिल्लो कारगिल युद्धमा पनि दुवै पक्षले ठूलो क्षति बेहोरेका थिए । सबै हिसाबले हाम्रो निकटता भारतसँग भए पनि युद्धमा नेपालले कुनै एउटाको पक्ष/विपक्ष हुनु देशको हितमा छैन । नेपाल आफै भारत प्रयोजित आतंकवादपीडित देश हो ।

रोशन शिवाकोटी

‘संघीयता सवलीकरणका लागि प्रदेशलाई बलियो बनाउनुपर्छ’

सूर्यप्रसाद भुसाल / मध्यान्ह
भातुवाड, २९ वैशाख

लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री चेतनारायण आचार्यले संघीयताको सवलीकरणका लागि प्रदेशलाई बलियो बनाउन आवश्यक रहेको बताएका छन् । प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रमगायतका विषयमा संयुक्त राष्ट्रसंघीय विकास कार्यक्रम (यूएनडीपी) का आवासीय प्रतिनिधि क्योको योकोसुसंगको भेटमा मुख्यमन्त्री आचार्यले प्रदेश तह आत्मनिर्भरताको बाटोमा अघि बढेको र पूर्णरूपमा आत्मनिर्भर नहुन्जेल साभेदारहरूको साथ र सहयोग आवश्यक रहेको बताए । ‘संघीयताको हामी अहिले अभ्यासमा छौं, यो नेपालमा विन्कुल नयाँ संरचना अन्तर्गत

प्रदेश हो । प्रदेशलाई आत्मनिर्भर बनाउन खोजेका छौं । सुरुमा कानून निर्माण गर्ने काम भयो । अब संघीयताको सवलीकरणका लागि प्रदेशलाई बलियो बनाउने गरी भूमिका बढाइरहेका छौं’ मुख्यमन्त्री आचार्यले भने, ‘

अहिले प्रदेश र स्थानीय सरकार बलियो बन्दै गएका छन् । सरोकारवालाहरूको भावना समेटेर अघि बढ्न महत्वपूर्ण सहयोग भएको छ । कार्यक्रमको क्षेत्र अभूँ विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ । सरसफाइको क्षेत्रमा

नमुना काम भएको जानकारीमा छ । अब क्षेत्र विस्तारमा पनि ध्यान दिन तपाईंहरूको सहयोग अपरिहार्य छ ।’ मुख्यमन्त्री आचार्यले प्रदेश सरकार सुशासन कायम गर्ने र भ्रष्टाचार न्यूनीकरण गर्ने

अभियानमा प्रतिवद्ध रहेको पनि स्पष्ट गरे । यूएनडीपीकी आवासीय प्रतिनिधि क्योको योकोसुले लुम्बिनी प्रदेश सरकारसँग विभिन्न क्षेत्रमा सहकार्य जारी रहेको र संघीयता सवलीकरणका लागि दोस्रो चरणको कार्यक्रम सुरु भएको जानकारी दिएका थिए । उनले प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रममार्फत प्रदेश र स्थानीय सरकारको सवलीकरणलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने जानकारी गराउँदै संस्थागत क्षमता वृद्धि गर्नु, सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता र प्रभावकारिता ल्याउनु तथा समावेशी र सहभागी शासन प्रणालीलाई मजबुत बनाउने गरी कार्यक्रम अघि बढिरहेको उल्लेख गरे ।

एभरेस्ट टोस्टमास्टर्स कतारले मनायो सयौं बैठक उत्सव

तिलु शर्मा पौडेल / मध्यान्ह
दोहा कतार, २९ वैशाख

सन् १९२४ देखि सुरुवात भएको टोस्टमास्टर्सको एक शाखाको रूपमा रहेको एभरेस्ट टोस्टमास्टर्स कतारले आफ्नो सयौं बैठकको उत्सव मनाएको छ । नेपाली टोस्टमास्टर्सका रूपमा स्थापना गरिएपनि पछिल्लो समय टोस्टमास्टर्स अन्तर्राष्ट्रियसँग जोडिएपछि कतारमा रहेका नेपालीहरूले संचालन गरेको क्लबले डिस्ट्रिक्ट लेभलको मान्यता पाएसँगै थप हौसलासहित ए टु हन्ड्रेड मिनिटको उत्सव मनाएको हो । सयौं बैठक कतारका लागि नेपाली राजदूत रमेश चन्द्र पौडेलको प्रमुख आतिथ्यतामा विभिन्न गतिविधि गर्दै मनाइएको छ । बैठकमा बोद्धे राजदूत पौडेलले कतारमा टोस्टमास्टर्सले क्षमता अभिवृद्धिमा गरेको योगदानको प्रशंसा गरे । विश्वभरका मानिसहरूलाई सहयोगी बनिरहेको टोस्टमास्टर्समार्फत नियमित रूपमा हरेक प्रकारका अभ्यास र

मूल्यांकनको माध्यमबाट आत्मविश्वास पूर्वक कुराकानी गर्न प्रेरित गर्नु र विश्वव्यापी समुदायमा सामेल हुनुनै मुख्य उद्देश्य रहेको छ । खास गरी निर्धारित समयमा सुरु हुने बैठकमा मोबाइल साइलेन्ट गराउँदै बैठकको सञ्चालन गर्न सुचारु गर्ने गरिन्छ भने आसपासमा बसेका व्यक्तिहरूसँग आवाज निकालेर कुरा गर्न पनि मनाही गर्ने गरिन्छ । प्रमुख अतिथि बाहेक कसैलाई पनि आसन ग्रहण नगराइ सुरु गरिने

कार्यक्रममा अंग्रेजी भाषाको मात्र प्रयोग गरिन्छ । प्रत्येक बैठकमा फरक-फरक अंग्रेजी शब्दको प्रयोग गरिन्छ । जुन ‘वर्ड अफ दि डे’ का रूपमा रहने गर्दछ भने हरेक बैठकमा करिब आधा दर्जन नयाँ पुराना सहभागीलाई नयाँ नयाँ शीर्षक प्रदान गर्दै कम्प्यामा एक र बढीमा अलाई मिनेट भित्र ‘वर्ड अफ दि डे’ लाई समेट्दै आफ्ना विचार राख्ने अवसर दिइन्छ जुन सिकाइ र बुझाइको मुख्य मेरुण्ड हुने गर्दछ । समयको पालना कति

गर्दै वक्ताहरूले आफ्ना धारणा राख्ने भन्ने कुरादेखि आफ्ना धारणा राख्दै गर्दा सोही शब्दलाई कति ठाउँमा प्रयोग गरे । वक्ताले भन्ने कुरा समेत निस्क्यौल गर्न विज्ञको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । सयौं बैठकमा विभिन्न देशका टोस्टमास्टरहरूले नेपाली टोस्टमास्टरदेखि एभरेस्ट टोस्टमास्टर हुँदै सय बैठक पुरा गर्दै गर्दा नेपालीहरूले भोगेका कठिनाइ र सफलताको चर्चा गरेका थिए । विशेष वक्ताका रूपमा रहेकी निशा शिवरामले पब्लिक स्पिकरमा आफ्नो अनुभव साट्दै सकिन्न डर लाग्छ भन्ने सोचलाई टोस्टमास्टर्समार्फत चिर्न सकारात्मक ऊर्जा प्रदान गरिन् । नयाँ र पुराना गरी करिब ५० जना सहभागी भएको बैठक आइतवार साँझ सल्वारोडमा अवस्थित मर्जा रेस्टुरेन्टमा सम्पन्न भएको हो । व्यक्तिगत क्षमता अभिवृद्धिलाई केन्द्रमा राखेर संचालन हुने बैठकको सहजीकरण सतिस शाहले गरेका थिए भने क्लबका अध्यक्ष मोहमद नुरनले आभारसहित समापन गरेका थिए ।

बेवारिसे सवारी साधन हटाउने अभियान सुरु

वीरगञ्ज / मस- वीरगञ्ज महानगरले सार्वजनिक स्थानमा अव्यवस्थित राखिएका बेवारिसे सवारी साधन र उपकरण हटाउने अभियान सुरु गरेको छ । महानगरले सडक, फुटपाथ र अन्य सार्वजनिक स्थानलाई सफा र हरियाली बनाउन बेवारिसे सवारी साधन व्यवस्थापन गर्न थालेको हो । सोमबार वीरगञ्ज-२२ जगरनाथपुरमा सडकको फुटपाथमा २ वर्षदेखि बेवारिसे राखिएको पुरानो रोलर मेसिन हटाइएको छ । नगर प्रहरी र सरसफाइ टोलीले दुई क्रेनको सहायताले रोलर हटाएको नगर प्रहरी इन्चार्ज हरि भुसालले बताए । महानगरले बसपार्क क्षेत्रमा चालु नरहेको एउटा बस र एउटा ट्रक पनि हटाइएको छ । ती सवारीसाधनलाई डम्पिङ साइटमा लगिएको छ । गत बुधबार पनि वीरगञ्ज बसपार्क क्षेत्रमा २ बेवारिसे बस हटाइएको थियो ।

महानगर प्रमुख राजेशमान सिंहले पटकपटक सूचना जारी गर्दा पनि सवारीसाधन नहटाएपछि महानगरले अभियान थालेको बताए । सडक, फुटपाथ, चोक, उद्यान, बसपार्क र अन्य सार्वजनिक स्थानमा अव्यवस्थित र प्रयोगविहीन सवारी साधन तथा संरचनाले सहरको सौन्दर्य र नागरिक आवागमनमा बाधा पुगेका कारण यो अभियान चलाइएको हो । प्रमुख सिंहले वीरगञ्जलाई सफा, सुरक्षित, सुन्दर र आधुनिक सहर बनाउने अभियान थालेको बताए । ‘सहर हामी सबैको साझा घर हो । नागरिकले नियम पालना गरेमा हामी वीरगञ्जलाई व्यवस्थित महानगर बनाउन सक्छौं,’ उनले भने । महानगरले यात्रु, पैदलयात्री, साना व्यवसायी, ट्राफिक प्रहरी, वासिन्दासँग सहकार्यमा यो अभियान चलाएको छ ।

काठमाडौँ / मस- काठमाडौँ तारकेश्वर नगरपालिका ४ लोलाङ्गमा संचालित बज्रयोगिनी योग साधना केन्द्रले १० औँ राष्ट्रिय योग दिवस भव्य रूपमा मनाएको छ । तीन दिवसीय कार्यक्रमको आयोजना गर्दै पहिलो दिन पुस २८ गते फरक क्षमताका व्यक्तिहरूसँग योग, पुस २९ गते दोस्रो दिन योग साधन र दर्शनका विषयमा सत्सङ्ग र माघ १ राष्ट्रिय योग दिवसका दिन प्रोटोकल अनुसारका योग साधना गर्नुका साथै तारकेश्वर नगरमा रहेका मठमन्दिर परिसरको बृहत् सरसफाइ गर्दै कार्यक्रम सम्पन्न गरेको हो ।

सल्लाहकार विष्णु तिवारी, युवा समिति नेपालका कुमार श्रेष्ठ लगायतले १० औँ योग दिवसको शुभकामना मन्त्रव्य राखेका थिए । संस्थाकी उपाध्यक्ष भैर्याँ केसीले उपस्थित सबैमा धन्यवाद ज्ञापन गरेकी थिइन् । कार्यक्रमको संचालन संस्थाका सचिव राजेन्द्र धिमिरे सागरले गरेका थिए । कार्यक्रममा संस्थाका अध्यक्ष सुमन थापाले तीन दिवसीय कार्यक्रमको भव्यताले उत्साह जगाएको बताउँदै फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरूमा योग पुर्‍याउने हाम्रो अभियान अन्तर्गत दृष्टिविहीनहरूसँग योग ध्यान गर्नुका साथै बज्रयोगिनी योग साधना केन्द्रको तर्फबाट केही खाद्य सामग्रीहरू समेत सहयोग गरेको बताए । उनले हरेक मानिसभित्र

भएका नकारात्मक सोच, विचार हटाउँदै सकारात्मक सोचको विकास गर्न, स्वस्थ शरीर र आनन्दित मन बनाउन योग ध्यान प्राणायाम जन-जनमा पुर्‍याउन आफू निरन्तर लागि रहने प्रतिवद्धता गरे । यस्तै युवा समिति नेपालकातर्फबाट कुमार श्रेष्ठले बज्रयोगिनी योग साधना केन्द्रको सक्रियताको प्रशंसा गर्दै पटक-पटक सहकार्य गर्न पाएकोमा खुशी व्यक्त गरे । प्रमुख अतिथि जगतनाथ ज्ञवालीले योग ध्यानको बारेमा भनाइ राख्दै सबै योग साधक साधिका र गुरुजनहरूमा १० औँ राष्ट्रिय योग दिवसको शुभकामना व्यक्त गरे । कार्यक्रममा विभिन्न साधना केन्द्रका प्रतिनिधिका साथै साधक साधिकाको उपस्थिति रहेको थियो ।

बिहेमा खाजा खाँदा १०० बढी बिरामी

जनकपुर / मस-धनुषाको मिथिला बिहारी नगरपालिका-८ ठेरा कचुरीका नरेश महाराजको छोरीको बिहेमा खाजा खाँदा जन्तीसहित १ सय भन्दा बढी बिरामी परेका छन् । जनकपुरधाम उपमहानगरपालिका-२३ विन्धीवाट आइतबार राति ठेरा कचुरीमा पुगेको जन्ती स्वयम्बर साँझपछि खाजामा

बुनियाँ, रसबरीलगायतका अनिय मिष्ठान्न खाएको केही समयपछि पेट दुख्ने, वान्ता हुने, कमजोर हुन थालेको जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख उमेश यादवले बताए । ६० जनाभन्दा बढी प्रावेशिक अस्पतालमा भर्ना भएको र अन्यको नजिकको अस्पतालमा उपचार भइरहेको प्रमुख यादवले बताए ।

केही भने उपचारपश्चात् निको भएर घर फर्किसकेका छन् । ‘खाजामै प्वाइजन भएर बिरामी परेको हाम्रो अनुमान छ । घटनास्थल पुगेर हामीले खाजाको नमुना ल्याएका छौं । परीक्षणका लागि प्रयोगशालामा पठाएको र परीक्षण गरेर के कारणले भएको हो भन्ने पुष्टि हुन्छ,’ यादवले भने ।

पाटनमा उच्च सरकारी वकिल कार्यालयको भवन शिलान्यास

काठमाडौँ / मस- महान्यायाधिवक्ता रमेश बडालले उच्च सरकारी वकिल कार्यालय, पाटनको भवन शिलान्यास गरेका छन् ।

बुद्धजयन्तीको अवसरमा सोमबार बडालले भवन शिलान्यास गरेका हुन् । उच्च अदालत पाटनका कामु मुख्यन्यायाधीश लालबहादुर कुँवरले कार्यालयको कामको बोझलाई ध्यानमा राख्दै नयाँ भवन निर्माणले कार्यमा सहजता ल्याउने विश्वास व्यक्त गरे । लगभग २६ करोड रूपैयाँ लागतमा निर्माण सुरु भएको यो आधुनिक साततले

भवन उच्च सरकारी वकिल कार्यालय, पाटनको हुनेछ । कार्यक्रममा महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयका नायब महान्यायाधिवक्ता, सहन्यायाधिवक्ता, उपन्यायाधिवक्ता,

सहायक न्यायाधिवक्ता, ललितपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी, उच्च अदालत पाटनका न्यायाधीश, रजिष्ट्रार, जिल्ला प्रहरी परिसर ललितपुरका प्रमुख, उच्च अदालत पाटन वार इकाईका अध्यक्षलगायत उपस्थित थिए ।

काठमाडौँ-रेसुंगा उडान सातामा ३ पटक

तम्घास / मस- यात्रुको चाप बढेसँगै गुल्मीको रेसुङ्गा विमानस्थलबाट हप्तामा ३ पटक उडान हुने भएको छ । विगत केही समययता साप्ताहिक उडान भदै आएपनि यात्रुको चाप हेरेर आइतबार, मंगलबार र बिहीबार गरी हप्तामा ३ पटक सेवा दिने रेसुङ्गा विमानस्थल स्टेसन प्रमुख सुमन थापाले जानकारी दिए ।

नेपाल एयरलाइन्सका जहाज अभावका कारण सेवा नियमित हुन सकेको थिएन । नेपाल एयरलाइन्सको टुइनेटर जहाजमार्फत सेवा सञ्चालन हुँदै आएको छ । नेपाल एयरलाइन्सका जहाज निर्मातपछि नियमित उडान पुनः सुरु गरेको हो । रेसुङ्गा-

काठमाडौँका लागि ७ हजार ८० र काठमाडौँ-रेसुङ्गा ७ हजार २८० भाडादर कायम छ । मौसम खराबी र जहाज अभाव देखाएर नियमित उडान हुनसकेको थिएन । हप्तामा ३ दिन हुने उडानले गुल्मीलेमा

उत्साह छाएको स्थानीय मनोज कार्कीले बताए । निगमको १८ सिट क्षमताको जहाजले बिहान ६:१० बजे काठमाडौँबाट रेसुङ्गा र बिहान ७:१५ बजे रेसुङ्गाबाट काठमाडौँका लागि उडान गर्ने गरी समय निर्धारण गरेको छ ।

डाँका चोरीमा संलग्न ८ जना पक्राउ

काठमाडौँ / मस- डाँका चोरीमा संलग्न रहेको अभियोगमा ८ जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ ।

पक्राउ पर्नेमा काठमाडौँ महानगरपालिका-२६ ठमेल बस्ने नवलपरासी पूर्व गैँडाकोट नगरपालिका-२ घर भएका २४ वर्षीय अनिष केसी, सोही नगरपालिका-११ हर्कपुर घर भएका २५ वर्षीय दिप्सन भन्ने विवेक मल्ल ठकुरी, देवचुली नगरपालिका-१६ घर भएका २३ वर्षीय सन्दिप परियार, चितवन भरतपुर महानगरपालिका-१८ घर भएका २५ वर्षीय अतित क्षेत्री, सोही महानगरपालिका-११ घर भएका २४ वर्षीय सन्दिप विक, सोही महानगरपालिका-१० घर भएका २२ वर्षीय वादल तामाङ, काठमाडौँ टोखा बस्ने लमजुङ घर भएकी १९ वर्षीया सफिया खान र काठमाडौँ कपन बस्ने सुनसरी धरान उपमहानगरपालिका-१७ घर भएकी २४ वर्षीया कविता राई रहेकी छन् ।

सर्टिफिकेट हराएको सूचना

बल्खुबाट एकांत्कुनासम्म जाने क्रममा २०८२/०१/१० गते मेरो निम्न व्यहोरा भएको कक्षा Bachelor Degree को Certificate हराएको हुँदा पाउनुहुने महानुभावले निम्न ठेगाना वा नाजिकको प्रहरी कार्यालयमा बुझाई दिनुहुन विनम्र अनुरोध गर्दछु ।
नाम : नवित विष्ट
Reg. No. : 3-2-23-91-2014
S. No. : 15715/58
Mobile : 9843457154

अपराध अनुसन्धान कार्यालय टेकुबाट खटिएको प्रहरीले उक्त कार्यमा संलग्न उनीहरूलाई पक्राउ गरेको छ । साथै प्रहरीले उनीहरूको साथबाट नगद ५२ हजार रूपैयाँ र उनीहरूले प्रयोग गरेको बागमती प्रदेश ०२-०५३ प ९८७८ नम्बरको मोटरसाइकल समेत बरामद गरेको छ । उनीहरूलाई आवश्यक अनुसन्धान तथा कारवाहीको लागि जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँ पठाइएको छ ।

वेसक्याम्प हेलिकप्टर प्रा. लि.
का. म. पा.-३१, काठमाडौँ
फा. लि. नं. १०४०५२

साउदीमा रोजगार		कम्पनी : INMAA GENERAL CONTRACTING EST		शहर : Riyadh	
पुरै स्वीकृत मिति: २०८२/०१/२४		चलानी नं. : ६०२३७६२४		L.T. No.: 323214	
रि. नं.	कामदारको पद	मान लेखन पुरष	महिल	व्यवस्थापक	गोपनीय
1.	Load & Unloading Workers	1	0	1000	३६,३६०

युईमा रोजगार		कम्पनी : YUVASHREE TECHNICAL SERVICES CO. LLC		शहर : UAE	
पुरै स्वीकृत मिति: २०८२/०१/२४		चलानी नं. : ६०२३७६२४		L.T. No.: 323379	
रि. नं.	कामदारको पद	मान लेखन पुरष	महिल	व्यवस्थापक	गोपनीय
1.	Carpenter	3	0	1200	४४.३२२
2.	Steel Fixer	4	0	1200	४४.३२२
3.	Stone Mason	3	0	1200	४४.३२२

अन्तराष्ट्रिय मेनपावर कार्यालय ललितपुरमा २०८२ जेठ ६ गते (20 May 2025) मा हुनेछ ।

Fast Employment Service (P.) Ltd.
Kupondole, Opposite Hotel Himalaya, Lalitpur, Nepal
Tel: 5180421, 5180431, Fax: 5180431, Email: fastemployment1399@gmail.com

उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउने बजेटको अपेक्षा

छवि सापकोटा / मध्यान्ह
काठमाडौं, २९ वैशाख ।

अर्थ मन्त्रालयले आगामी आर्थिक वर्ष २०८२/८३ बजेट तयारी अन्तिम चरणमा पुऱ्याएको छ । दुई तिहाई बहुमतको साथ बनेको सरकार प्रति निजी क्षेत्र अनुकूलको अर्थतन्त्रको अपेक्षा सरकार बन्दा देखि नै थियो ।

सरकार बनेको १० महिना हुदाँ समेत निजी क्षेत्रको अपेक्षा गरेअनुसार अर्थतन्त्र सहज बनेको छैन । जेठ १५ गते आउने आगामी आर्थिक वर्षको बजेट प्रति निजी क्षेत्रको अपेक्षा धेरै देखिन्छ । उपप्रधान तथा अर्थमन्त्री पौडेलले आगामी बजेटका लागि निजी क्षेत्रको सुझाव लिइरहेका छन् ।

अर्थमन्त्री पौडेलले निजी क्षेत्रका सुझावलाई समेटेर बजेट ल्याउने प्रतिबद्धता गरिरहेका छन् । निजी क्षेत्रले अर्थतन्त्रको विकासका लागि राजनीतिक र नीतिगत स्थायित्वको माग प्रति सहज भएर बजेट निर्माण भइरहेको बताइरहेका छन् । निजी क्षेत्रका लगानीकर्तालाई उत्साह जगाउने बजेट नआउने हो भने अर्थतन्त्र अझै तगिन नसक्ने भएकोले निजी क्षेत्रलाई मध्यनजर गर्दै बजेट बनाउने अर्थमन्त्रीले प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन् ।

अर्थमन्त्री पौडेलले भने 'यो सरकारले अर्थतन्त्रको स्थिरता चिन्ने सुरुदेखि नै निजी क्षेत्रसँग छलफल गरि अध्यादेशबाट नीतिगत सुधार गऱ्यो, सरकारले निजी क्षेत्रको माग र सहभागितामा उच्चस्तरीय आर्थिक सुधार सुझाव आयोग गठन गरी आयोगको प्रतिवेदन प्राप्त भइसकेकोले प्रतिवेदन क्रमशः कार्यान्वयनमा रहेर बजेट बन्छ ।'

निजी क्षेत्रका व्यवसायीहरूको संस्था नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघले आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेटमा लगानी सम्बद्ध एकीकृत निकाय र कानून सहित लगानी दशक, स्थानीय उत्पादन अभिवृद्धि एवं आयातलाई रोक्ने नीतिले मात्र

नेपालको निजी क्षेत्र माथि आउने बताएका छन् । महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले अहिले अर्थतन्त्रका विषयमा सर्वसाधारणमा देखिएको निराशालाई कम गर्ने बजेट आउनु पर्नेमा जोड दिएका छन् ।

विगतका बजेट आउँदा राम्रो आएपनि कार्यान्वयनमा नहुने परिपाटीले आर्थिक गतिविधि बढ्न सकेको छैन । अध्यक्ष ढकालले भने, 'यसपटकको बजेटले केही महत्वपूर्ण र दुरगामी महत्वका विषयहरू समेटेनु पर्छ, साधारण खर्च घटाई विकास खर्च बढाउने र सर्वसाधारणको क्रयशक्ति एवं उद्यमीको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउने कार्यक्रम बजेटमा आउनुपर्छ ।'

उनले बजेटको करिब १७ प्रतिशत जति मात्रै पूँजीगत खर्च छुट्याइने र त्यो पनि ६० प्रतिशत हाराहारी मात्रै खर्च हुने प्रवृत्तिले विकास नहुँदा त्यसको असर चौतर्फी परिरहेको बताए । विकास खर्च सरकारले गर्न नसक्दा बजारमा न्यून माग हुने त्यसले निजी क्षेत्रको व्यवसाय पनि प्रभावित भएको उनले बताए । पछिल्लो समय बैंकका पैसा भएपनि लगानी हुन नसक्नुमा निजी क्षेत्रको मनोबल घटेर भएको भन्दै आगामी बजेटमा लगानी दशक घोषणाको आवश्यकता रहेको बताए ।

बजेटले अर्थतन्त्रको विस्तारको लागि नयाँ चरणको आर्थिक सुधारका लागि संरचनात्मक परिवर्तन, निजी क्षेत्र प्रवर्द्धन, सुसासन अभिवृद्धि एवं राजस्व परिचालन तथा सार्वजनिक खर्चको प्रभावकारिता जस्ता पक्षलाई आफ्ना उद्देश्य र प्राथमिकतामा समेटिनु पर्ने बताउँछन् ।

त्यस्तै, नेपाल चेम्बर अफ कमर्सले वास्तविक कर राजस्वको श्रोत परिचालनबाट एवं प्रतिबद्धता प्राप्त वैदेशिक सहायताका आधारमा यथार्थपरक बजेट ल्याउन सरकारलाई सुझाव दिएको छ । अर्थ मन्त्रालयमा सोमबार उपप्रधान एवं अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेललाई चेम्बरले आगामी बजेटमा आर्थिक क्षेत्रमा सन्बोधन गर्नुपर्ने एक सय एक बुँदे सुझाव दिएको हो ।

सरकारले लिएको आर्थिक वृद्धिको लक्ष्य पूरा गर्न नीतिगत स्थायित्वका साथै वास्तविक राजस्वको स्रोत परिचालनबाट एवं प्रतिबद्धता प्राप्त वैदेशिक सहायताका आधारमा यथार्थपरक बजेट ल्याउनुपर्ने चेम्बरको सुझाव छ । समयमै पूँजीगत खर्च गर्नका लागि समयबद्ध तालिका सहितको कार्ययोजना बनाईनुपर्ने र प्रत्येक त्रैमासमा यसको समीक्षा गर्नुपर्ने भनिएको

छ । यस्तै, स्थानीय श्रोतमा आधारित खनिजजन्य रत्न पत्थर, कृषि, जडिबुटी, तथा वनजन्य उद्योगहरूलाई प्रोत्साहित गरी निर्यात प्रवर्द्धन गरिनुपर्ने चेम्बरको सुझावमा उल्लेख छ ।

राजस्व अनुसन्धान विभाग र सम्पत्ति सुद्विकरण विभागलाई अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत ल्याई भन्सार तथा आन्तरिक राजस्व विभागसँग समन्वय गरी परिचालन गरिनुपर्ने र सूचना प्रविधि क्षेत्रको विकास र विस्तारलाई बजेटले प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने चेम्बरको भनाइ छ । निर्यात व्यापारलाई मूल्य अभिवृद्धिका आधारमा अनुदान दिने नीति अपनाईनुपर्ने, निर्यात अनुदानलाई एकद्वारा प्रणाली अन्तर्गत निकासीकर्ताहरूलाई सरल र सहज ढंगले प्रदान गरिनुपर्ने र वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किनेहरूको सीप दक्षता उपयोगको लागि स्वदेशी लगानी प्रोत्साहित गर्ने प्रकारका कार्यक्रम समेटिनुपर्ने सुझाव चेम्बरले अर्थमन्त्रीलाई दिएको छ ।

यस्तै घरेलु, साना तथा मझौला उद्योगहरूलाई स्थायीत्व दिन दिन ५ देखि १० वर्षसम्म स्थायी व्याजदरमा ऋण उपलब्ध हुने नीतिगत व्यवस्था हुनुपर्ने पनि चेम्बरको सुझावमा उल्लेख छ । घर तथा जग्गाको सरकारी मूल्याङ्कन र बजारमूल्यबीच एकरूपता कायम गर्न निजी क्षेत्र र प्राविधिक समेत रहेको समिति बनाउनुपर्ने चेम्बरले उल्लेख गरेको छ ।

विद्युतीय सवारी साधनमा कर वृद्धि गर्न नहुने, चालु पुँजी कर्जा निर्देशिका, २०७८ लाई खारेज गरिनुपर्ने, आयकरको सीमा व्यक्तिगत तर्फ १० लाख रुपैयाँ र पारिवारिक तर्फ १२ लाख रुपैयाँ पुऱ्याईनुपर्ने सुझाव चेम्बरले दिएको छ । साथै, विश्व व्यापार संगठनबाट निर्धारित मूल्याङ्कन पद्धती अर्न्तगत रही भन्सारमा सन्दर्भ मूल्यलाई खारेज गरी कारोबार मूल्यलाई मान्यता दिनुपर्ने चेम्बरले जनाएको छ ।

निजी क्षेत्रका समस्या सम्बोधन बजेटमा हुन्छ : अर्थमन्त्री

काठमाडौं / मस - उपप्रधानमन्त्री एवम् अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले मुलुकको अर्थतन्त्रलाई चलायमान गदै निजी क्षेत्रका समस्या सम्बोधन गर्न सरकार निरन्तर सुधारका काममा लागि रहेको बताए । सोमबार चेम्बरका प्रतिनिधिसँगको भेटघाटमा अर्थतन्त्रमा निजी क्षेत्रको योगदानको महत्व राम्रोसँग बुझ्नेका कारण सरकारले अधिकतम सहजीकरण गरिरहेको उनले उल्लेख गरे ।

अर्थमन्त्री पौडेलले भने,

'वर्तमान सरकार गठन भएलगत्तै निजी क्षेत्रले लामो समयदेखि भनिरहेका समस्या अन्त्य गर्न कानून संशोधन लगायतका महत्वपूर्ण पयास भएका छन्, त्यसलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक निर्णय लिएर अघि बढिरहेका छौं, आर्थिक सुधार सुझाव आयोग गले दिएको प्रतिवेदनलाई सरकारले अर्थमन्त्री पौडेलले चेम्बरले दिइएका उचित सुझावलाई आवश्यकताका आधारमा ग्रहण गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

आयआर्जन बढाउने सिलसिलामा सरकारले एकपछि अर्को सुधारका कदम अघि बढाएको भन्दै उनले अर्थतन्त्रका क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधानका निम्ति सरकार गम्भीर र सजग रहेको बताए । निजीक्षेत्र अर्थतन्त्रको महत्वपूर्ण हिस्सा भएकाले यसको आत्मबल र विश्वासलाई प्रवर्द्धन गर्न सरकार सकारात्मक रहेको जनाउँदै अर्थमन्त्री पौडेलले चेम्बरले दिइएका उचित सुझावलाई आवश्यकताका आधारमा ग्रहण गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

कर छलीमा १ अर्ब बढी असुल गर्न देवमाथि मुद्दा

काठमाडौं / मस - राजस्व अनुसन्धान विभागले बानेश्वरमा कार्यालय रहेको ध्रुव कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि.का सञ्चालक ध्रुव देवमाथि ठूलो रकम कर छली गरेको देखिएको उल्लेख गर्दै एक अर्ब २१ करोड रकम असुल उपर गर्नुपर्ने निष्कर्षसहित मुद्दा चलाएको छ । राजस्व चुहावटसम्बन्धी कसुरमा अनुसन्धान तथा तहकिकात सम्पन्न गरी ध्रुव कन्स्ट्रक्सन प्रा. लि.का सञ्चालक देवमाथि उच्च अदालत पाटनमा राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२ को दफा २० (६) बमोजिम विभागको आरोप छ । विभागले राजस्व चुहावट (अनुसन्धान तथा नियन्त्रण) ऐन, २०५२ को दफा ३ विपरित कार्य गरी सोही ऐनको दफा ४ बमोजिमको कसुर गरेको पुष्टि भएकाले प्रतिवादी देवलाई

सोही ऐनको को दफा २ (छ. १) बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि करतर्फ ४५ करोड ८० लाख ८३ हजार ४३४ र आयकरतर्फ १४ करोड ६५ लाख ३१ हजार ८२४ विगो बराबरको राजस्व छली गरेको प्रवक्ता श्रेष्ठले बताइन् । सोही ऐनको दफा २३ को उपदफा (१) बमोजिम विगो असुल तथा विगोको शतप्रतिशत जरिवाना गरी एक अर्ब २० करोड ९२ लाख ३० हजार ५१६ असुलउपर गर्न तथा ऐनको दफा २३ को उपदफा (१)(घ) बमोजिम कैद सजायको मागदावी लिई अभियोगपत्र दायर गरिएको उनले बताइन् ।

के तपाईंको कम्प्युटर, प्रिन्टर, फोटोकपी आदी विघ्नीएकोछ ?

यदी छ भने हामीलाई सम्झनुहोस् ।

हाम्रो सेवा तथा सुविधाहरु

- कम्प्युटर / प्रिन्टर / फोटोकपी आदी खरीद, बिक्री तथा मर्मत,
- टोनार कर्ज रिफिल,
- CCTV, EPABX बिक्री तथा मर्मत,
- अफिसका लागि चाहिने फर्निचरसहित सम्पूर्ण सामानहरु,
- कम्प्युटर / प्रिन्टर / फोटोकपी आदीको वार्षिक सर्भिस ।

नुम्स कम्प्युटर्स प्रा.लि.

मो. ८८८९५६५७८८, ८८८८८८९००२, ८८८९५६५७८९

टनल्यान्ड जी- ७ नेपाली बजारमा आउँदै

काठमाडौं / मस - अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको पिकअप गाडी टनल्यान्ड जी७ नेपालमा सार्वजनिक हुने भएको छ । एमएडब्लू वृद्धिले यस एक वर्षे परीक्षण सफलतापूर्वक सम्पन्न भइसकेको जानकारी दिँदै नेपाली उपभोक्तालाई शक्ति, सुरक्षा र लक्जरीको उत्कृष्ट संयोजन प्रदान गर्ने बताएको हो । कम्पनीका अनुसार टनल्यान्ड जी७ मा १६० हर्सपावर क्षमताको

इन्जिन र ३९० एनएम टर्फ छ । जसले कठिन उकालो, ओरालो वा अष्टयारा सडकहरूमा समेत उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने सुनिश्चितता दिन्छ । २२५ मिमिको ग्राउन्ड क्लियरेन्सले यसलाई देशका ग्रामीण तथा पहाडी क्षेत्रका लागि उपयुक्त बनाएको बताइएको छ । यस गाडीमा आधुनिक पुस-स्टार्ट बटन, हिल होल्ड कन्ट्रोल र हिल डिसेन्ट कन्ट्रोल

जस्ता सुविधा छन्, जसले नयाँ चालकहरूका लागि समेत सहज र सुरक्षित ड्राइभ अनुभव सुनिश्चित गर्छ । १२.३ इन्चको इन्फिनिटी टचस्क्रीन, पानोरामिक सनरुफ, 'हिटेड' तथा 'भेन्टिलेटेड' सिट, र १२ तरिकाले एडजस्ट गर्न मिल्ने इलेक्ट्रिक सिटहरूले यसलाई प्रिमियम स्तरको बनाउँछ ।

वर्षभर सन्तुलित तापमान कायम राख्ने अटोमेटिक एयर कन्डिसनिङ प्रणालीले मौसमको असहजतालाई सहज बनाउँछ । एमएडब्लू वृद्धिका अनुसार टनल्यान्ड जी७ नेपाली पिकअप बजारमा नयाँ मापदण्ड कायम गर्ने पूर्ण सम्भावना बोकेको गाडी हो । कम्पनीले नेपाली ग्राहकहरूलाई यो नयाँ अनुभव लिन आमन्त्रण गरेको छ ।

हिमाल आरोहणबाट ७७ करोड रोयल्टी संकलन

काठमाडौं / मस - यस वर्षको वसन्त ऋतुको हिमाल आरोहणबाट ७७ करोड रुपैयाँ भन्दा बढी रोयल्टी संकलन भएको छ । पर्यटन विभागको पर्वतारोहण शाखाका अनुसार आइतवारसम्म ७७ लाख ३५ लाख ८७ हजार ९१५ रुपैयाँ रोयल्टी जम्मा भएको हो । सगरमाथाबाट मात्रै ६७ करोड ६० लाख ९ हजार २८ रुपैयाँ रोयल्टी प्राप्त भएको छ । सर्वोच्च शिखर सगरमाथासहित २६ हिमाल आरोहणका लागि ११९ आरोही समूहका दुई सय ४० महिला र ८८७ पुरुष गरी कूल एक हजार १२७ जनाले आरोहण अनुमति लिएका छन् ।

विभागका निर्देशक लीलाधर अवस्थीका अनुसार सबैभन्दा बढी सगरमाथा आरोहणमा ४५ आरोही समूहका ८४ महिला र ३७२ पुरुष गरी कूल ४५६ आरोहीले आरोहण अनुमति लिएका छन् । सगरमाथा आरोहणका लागि ५७ देशका आरोही आएका हुन् । अमादबलममा १० समूहका १०२, ल्हात्सेमा नौ समूहका १०७, मकालुमा आठ समूहका ७९, कञ्चनजङ्घामा सात समूहका ७५, नुत्सेमा छ समूहका ७६ र अन्नपूर्णमा छ समूहका ६६ आरोही छन् ।

वसन्त ऋतु सगरमाथासहितका हिमाल आरोहणका लागि उपयुक्त मौसम मानिन्छ । यो याममा सगरमाथा आरोहणका लागि विश्वभरबाट उल्लेख्य संख्यामा आरोही आउँछन् । आरोहण अनुमति जारी रहेकाले अझै संख्या बढ्न सक्ने विभागको अनुमान छ ।

आइएमई ग्रुपको लगानीमा इला होटल संचालनमा

काठमाडौं / मस - आइएमई ग्रुपको लगानीमा आइएमई हस्पिटालीले सोमबार नवलपुरको मौलाकालीमा इला होटल सञ्चालनमा ल्याएको छ । केही महिना अघिमात्र बागलुङमा इला होटलको औपचारिक उद्घाटन भएको थियो । आइएमई ग्रुपले काठमाडौंको चन्द्रागिरिमा चन्द्रागिरि रिसोर्ट, काठमाडौंको लालिम्पारमा होटल ले हिमालय र

पोखराको लेकसाइडमा लेक साइड रिट्रिट सञ्चालन गरिरहेको छ । मुलुकको विकास र समृद्धिको प्रमुख आधार पर्यटन नै भएको र त्यसैअनुसार पर्यटन पूर्वाधारहरू निर्माण गर्ने क्रममा आइएमई ग्रुप जुटेको सो ग्रुपका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले बताए । आइएमई हस्पिटालीले मुलुकका सातवटै प्रदेशमा केवलकारसहितका होटल तथा

रिसोर्ट निर्माण आयोजना अगाडि बढाइरहेको पनि उनले बताए ।

'हामीले पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने, उनीहरूको नेपाल बसाइ र खर्च बढाउने खालका थप ठूला पूर्वाधारहरू निर्माण गर्नुपर्नेछ । नेपालको संस्कृति, कला, प्राकृतिक सौन्दर्य र यहाँको अलौकिक विशेषतायुक्त भूगोल र अवस्थितिको अवलोकनका लागि नेपालमा पर्यटकलाई आकर्षित गर्न सक्नुपर्छ' नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष समेत रहेका ढकालले बताए ।

पर्यटकको बसाइ लम्बाउन सक्दा थप विदेशी मुद्रा आर्जन हुने, थप रोजगारी सिर्जना हुने, सरकारले थप राजस्व उठाउन सक्ने र व्यवसायीले पनि लाभ लिन सक्ने उनको भनाइ छ ।